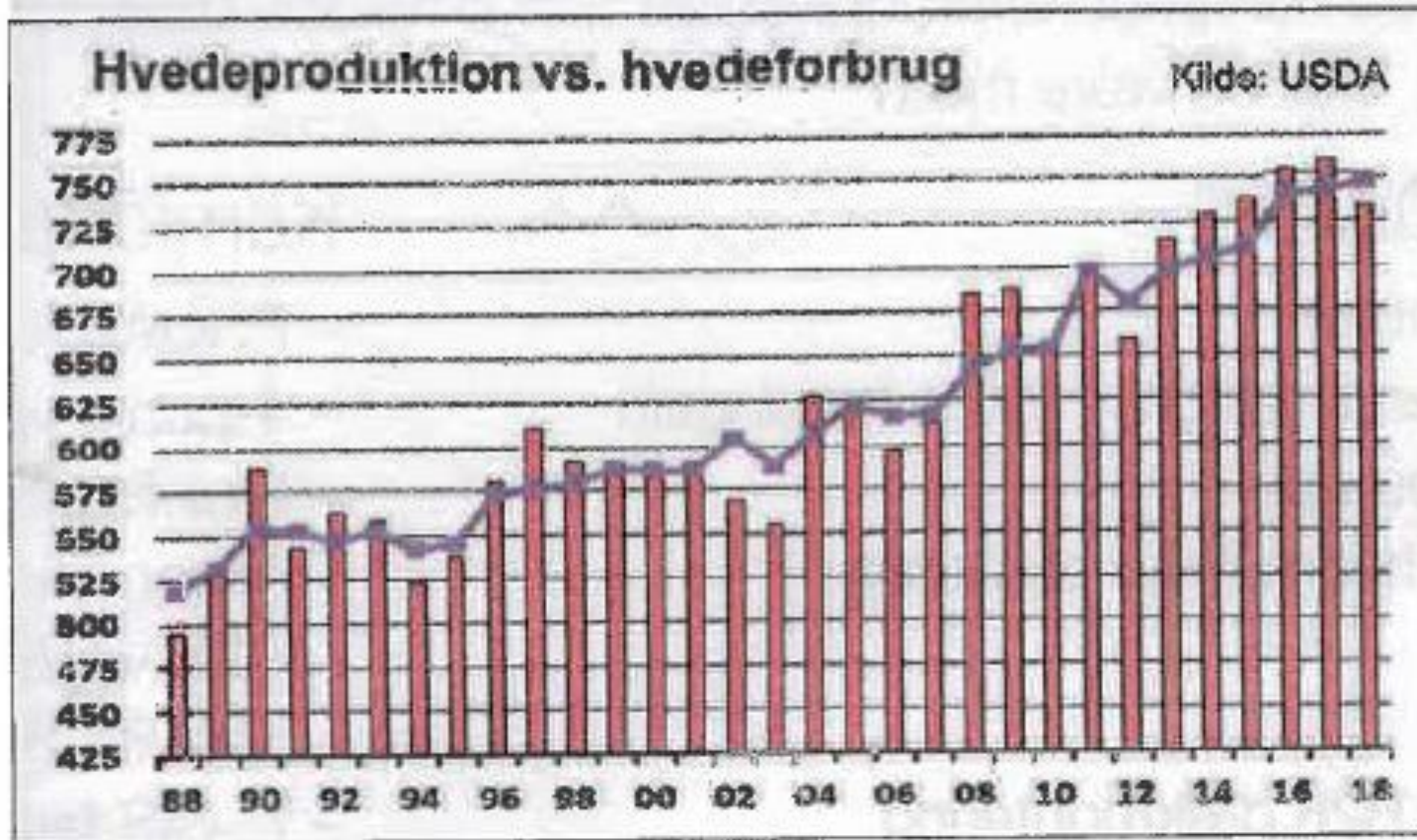

Seneste tørkekort fra DMI viser tydeligt Bornholm som ét af de mest tørkeramte områder i Danmark. Kilde: DMI

Global hvedeproduktion vs. globalt hvedeforbrug

Den globale hvedeproduktion tager et dyk ned i 2018. Derimod stiger det globale forbrug af hvede fortsat stabilt og vi oplever derfor et lille knæk i forsynings-situationen for hvede i indeværende sæson.

Enorme landområder kan opdyrkes

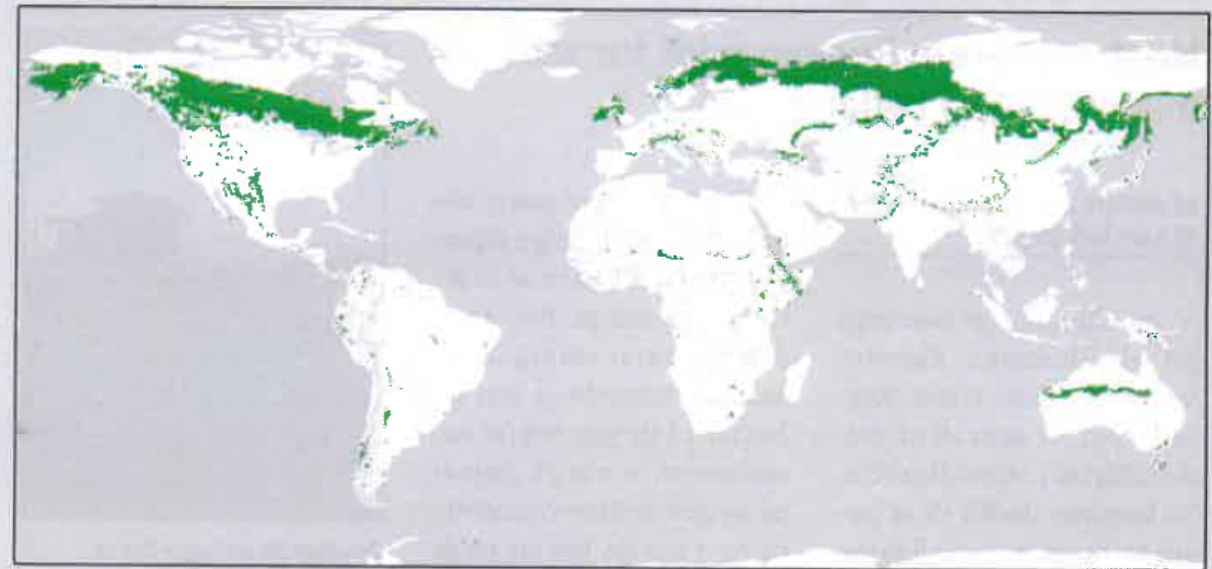
Klimaændringer og temperaturstigninger vækker bekymringer - også i forhold til, at der i løbet af de kommende år vil være behov for at øge produktionen af fødevarer betydeligt for at kunne brødføde et stigende befolkningstal på verdensplan.

Stigende temperaturer vil medføre, at nogle af de arealer, som i dag bruges til landbrugsproduktion, ikke længere kan dyrkes. Men nye studier viser, at der ved en stigning i temperaturen kan inddrages enorme arealer i landbrugsproduktionen.

Disse områder ligger primært i de nordlige egne af Canada og Rusland.

Foreløbige beregninger viser, at et areal på 9,1 mio. kvadratkilometer kan inddrages til landbrugsproduktion inden 2100. Det svarer til 35 procent af verdens nuværende landbrugsareal.

Hvis blot halvdelen af disse kæmpe områder inddrages i land-

Store områder kan opdyrkes i det nordlige Canada og Rusland, hvis temperaturerne stiger. Opdyrkningen vil øge udledningen af CO₂ og dermed bidrage til klimaændringerne.

brugsproduktionen, og hvis udbyttet på disse arealer blot er ét ton hvede pr. hektar, så vil produktionen af hvede kunne øges med ca. 455 mio. ton, svarende til 80 procent af den nuværende produktion på verdensplan.

Opdyrkningen af disse arealer er dog langt fra problemfri.

Store dele af områderne er nemlig tundra, som ved opdyrkning vil medføre en meget stor udledning af kulstof og derved bidrage yderligere til klimaændringerne.

➔ **Kilde:**
Præsentation på The International Society of Precision Agriculture, Canada juni, 2018.

BENCHMARK MARKBRUG MED ROER 2017/2018

Gennemsnit for grupperne

Landøkonomisk
Selskab

	Alle ejd.		Under 250		250 - 500 ha		500 - 800 ha		Over 800 ha	
	Alle ejd.	Bedste % del	Alle ejd.	Bedste % del	Alle ejd.	Bedste % del	Alle ejd.	Bedste % del	Alle ejd.	Bedste % del
Antal ejendomme	19	10	3	2	4	2	3	2	9	5
Gnsn. størrelse, ha	831	1129	211	224	325	300	866	716	1.309	1.841
Grundoplysninger:										
1. Jordværdi, kr. pr. ha	161.031	161.475	237.435	270.680	190.831	181.609	184.755	166.774	156.832	150.145
47. Gnsn. høstuds. korn, kg pr. ha	7.732	7.932	6.764	6.282	8.454	7.955	7.716	7.941	7.739	7.858
Arealfordeling i pct.:										
48. Kornafgrøder	53	52	47	39	54	63	54	47	55	57
49. Frøafgrøder	13	18	16	24	5	4	11	12	15	19
50. Proteinafgrøder m.m.	17	14	21	23	19	17	19	28	14	11
51. Sukkerroer	16	13	16	13	21	17	16	14	13	12
52. Udtagning, græs m.m.	2	2	0	0	1	0	0	0	3	1
Samlet resultat, kr. pr. ha:										
53. Bruttoafbytte, i alt	10.923	11.013	11.847	12.609	10.965	10.670	11.020	11.039	10.583	10.986
Direkte omkostninger:										
54. Udsæd	-746	-633	-990	-1.083	-806	-653	-753	-769	-636	-584
55. Gødning	-1.393	-1.298	-1.279	-1.077	-1.615	-1.401	-1.129	-1.270	-1.354	-1.241
56. Plantevæm	-1.118	-1.223	-849	-697	-1.102	-1.001	-1.006	-1.009	-1.252	-1.366
57. Andet vedr. mark	-94	-97	-116	-108	-59	-24	-86	-50	-102	-119
58. I alt	-3.352	-3.240	-3.234	-3.022	-3.583	-3.079	-3.186	-3.098	-3.144	-3.313
59. Direkte udgifter i alt	7.571	7.773	6.613	6.596	7.363	7.592	7.834	7.941	7.219	7.673
Indirekte omkostninger:										
60. Arbejde	-1.284	-1.047	-1.725	-1.431	-1.043	-601	-1.385	-1.386	-1.211	-1.033
61. Maskinstation og fragt	-755	-876	-1.091	-1.114	-1.360	-2.436	-379	-389	-500	-557
62. Traktor	-771	-599	-694	-931	-847	-485	-832	-747	-676	-592
63. Vejstøtterskær	-419	-403	-478	-543	-292	-204	-331	-290	-484	-514
64. Specialmaskiner	-161	-93	-45	0	-158	-42	-321	-188	-90	-111
65. Øvrige maskiner	-794	-620	-1.093	-1.310	-815	-420	-762	-720	-696	-590
66. Foder	-131	-134	-32	-33	-132	-52	-164	-220	-54	-150
67. El og vand	-52	-68	-131	-143	-73	-73	-109	-82	-82	-46
68. I alt	-4.428	-3.843	-6.491	-6.505	-4.719	-4.313	-4.284	-4.022	-3.992	-3.592
69. Dækningsbidrag II	3.143	3.930	3.122	4.061	2.664	3.279	3.850	3.920	3.227	4.061
Kapacitetsomkostninger:										
70. Grundforbedringsomkostninger	-183	-135	-360	-408	-165	-196	-437	-138	-113	-99
71. Bygninger	-380	-275	-549	-583	-530	-628	-408	-161	-314	-215
72. Arbejde grund og bygninger	-217	-220	-234	-315	-168	-174	-278	-269	-213	-215
73. Maskiner grund og bygninger	-33	-44	0	0	-34	0	35	-52	43	-50
74. Ejendomsskat	-400	-375	-490	-605	-409	-402	-595	-400	-368	-344
75. Forsikringer	-255	-184	-448	-453	-259	-236	-199	-170	-207	-165
76. Orntilførelse	-417	-375	-529	-581	-438	-548	-489	-435	-313	-318
77. Administration og diverse	-594	-467	-766	-724	-754	-671	-484	-450	-608	-410
78. I alt	-2.477	-2.076	-3.376	-3.549	-2.755	-2.856	-2.405	-2.074	-2.079	-1.818
79. Nettoafbytte	665	1.854	-254	532	-91	422	1.145	1.845	1.148	2.265
Sammenlæg, kr. pr. ha:										
80. Bruttoafbytte	10.923	11.013	11.847	12.609	10.965	10.670	11.020	11.039	10.583	10.986
81. Direkte omkostninger	-3.352	-3.240	-3.234	-3.022	-3.583	-3.079	-3.186	-3.098	-3.144	-3.313
82. Indirekte omkostninger	-1.928	-1.642	-2.468	-2.328	-1.695	-1.419	-2.252	-2.089	-1.736	-1.566
83. Maskinstation og fragt	-755	-878	-1.091	-1.114	-1.360	-2.436	-379	-389	-500	-557
84. Maskin- og inventarvedligehold	-703	-605	-751	-841	-555	-272	-850	-902	-694	-580
85. Maskin- og inventarforsikringer	-1.226	-860	-1.366	-1.607	-1.330	-685	-1.121	-864	-1.169	-1.050
86. Energi og vandforbrug	-495	-412	-537	-531	-485	-320	-653	-533	-475	-434
87. Øvrige omkostninger	-1.798	-1.432	-2.601	-2.634	-2.088	-2.038	-1.803	-1.318	-1.508	-1.232
88. Nettoafbytte	665	1.854	-254	532	-91	422	1.145	1.845	1.148	2.265
Bruttoafb. anvendelse i pct.:										
89. Direkte omkostninger	31	29	27	24	33	29	29	28	32	30
90. Indirekte omkostninger	18	15	21	18	15	13	20	19	16	14
91. Maskinstation og fragt	7	8	9	9	12	23	3	4	5	6
92. Maskin- og inventarvedligehold	6	5	6	7	5	3	8	8	7	5
93. Maskin- og inventarforsikringer	11	9	12	13	12	6	10	8	11	10
94. Energi og vandforbrug	5	4	5	4	4	3	5	5	4	4
95. Øvrige omkostninger	16	13	22	21	19	19	14	12	14	11
96. Øvrige udgifter	6	17	-2	4	-1	4	10	17	11	21

RESULTATER OG PROGNOSE, DRIFTSGRENE

PATRIOTISK SELSKAB DRIFTSANALYSE 2017/2018 | 33

Landøkonomisk
Selskab

									Prognose	
	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Malkekvæg										
1. Antal besætninger	14	16	4	4	5	4	3			
2. Antal årskøer i gnsn.	322	292	327	315	268	297	296			
3. Kg EKM pr. ko	9.322	9.167	9.453	9.303	9.846	9.818	9.640		10.388	10.588
4. Øre pr. kg EKM	243	267	243	284	286	233	212		268	256
Kr. / M.P.E.										
5. Bruttoudbytte	24.949	27.859	25.685	29.789	32.210	26.679	24.659		31.200	30.025
6. Direkte omkostninger	-13.601	-14.997	-16.136	-17.014	-17.857	-16.884	-17.156		-18.210	-18.310
7. Dækningsbidrag I	11.348	12.862	9.548	12.775	14.353	9.795	7.503		12.990	11.715
8. Indirekte omkostninger	-6.764	-8.739	-7.959	-9.074	-10.063	-9.219	-9.267		-9.500	-9.500
9. Dækningsbidrag II	4.584	4.124	1.589	3.701	4.290	576	-1.764		3.490	2.215
10. Kapacitetsomkostninger	-2.750	-2.851	-2.940	-3.230	-3.332	-3.222	-3.049		-3.200	-3.200
11. Nettoudbytte	1.833	1.273	-1.360	471	958	-2.646	-4.813		290	-985
Sohold										
12. Antal besætninger	22	14	13	16	16	17	15	18		
13. Antal avlsdyr i gnsn.	540	621	698	743	897	708	762	638		
14. Stk. grise pr. avlsdyr	28,1	29,1	29,8	30,7	30,8	32,0	32,5	33,7	33,7	33,7
15. Salgspris pr. gris	213	221	243	249	227	204	236	254	188	195
Kr. pr. avlsdyr										
16. Bruttoudbytte	6.194	6.592	7.457	7.593	6.949	6.375	7.515	8.342	6.184	6.666
17. Direkte omkostninger	-3.021	-3.550	-3.794	-3.853	-3.479	-3.409	-3.419	-3.375	-3.208	-3.204
18. Dækningsbidrag I	3.173	3.042	3.663	3.740	3.470	2.966	4.096	4.967	2.956	3.462
19. Indirekte omkostninger	-1.909	-2.022	-1.996	-2.188	-1.978	-1.973	-2.198	-2.031	-2.130	-2.130
20. Dækningsbidrag II	1.264	1.020	1.667	1.553	1.493	993	1.897	2.935	826	1.332
21. Kapacitetsomkostninger	-802	-743	-728	-819	-865	-820	-835	-810	-875	-875
22. Nettoudbytte	462	278	939	734	628	174	1.062	2.026	-49	467
Srnågrise 7 - 30 kg										
23. Antal besætninger	20	15	14	16	18	19	18	21		
24. Prod. i gnsn. pr. besætning	14.636	16.773	17.964	21.559	17.986	18.776	20.219	17.312		
25. Salgsværdi pr. produceret	353	349	420	437	403	359	417	487	339	356
Kr. pr. produceret										
26. Bruttoudbytte	139	148	172	189	164	145	176	193	147	160
27. Direkte omkostninger	-96	-111	-119	-127	-124	-117	-114	-109	-109	-108
28. Dækningsbidrag I	44	37	53	62	41	28	63	84	38	52
29. Indirekte omkostninger	-38	-35	-37	-39	-38	-34	-35	-36	-35	-35
30. Dækningsbidrag II	6	2	15	23	3	-6	27	48	3	17
31. Kapacitetsomkostninger	-18	-15	-16	-16	-17	-15	-16	-18	-17	-17
32. Nettoudbytte	-12	-13	-1	7	-14	-21	12	30	-15	0
Slagtesvin										
33. Antal besætninger	24	18	18	16	21	17	18	19		
34. Prod. i gnsn. pr. besætning	8.720	10.494	14.027	14.741	12.347	15.143	15.475	13.012		
35. Salgsværdi pr. produceret	796	904	952	984	905	832	877	960	799	825
36. Pris pr. indsat gris	381	391	443	447	406	368	414	451	347	352
Kr. pr. produceret										
37. Bruttoudbytte	445	532	573	546	479	485	507	518	425	488
38. Direkte omkostninger	-309	-379	-397	-409	-384	-373	-357	-351	-337	-338
39. Dækningsbidrag I	137	152	176	137	95	111	149	167	88	150
40. Indirekte omkostninger	-87	-87	-90	-84	-81	-86	-81	-81	-82	-82
41. Dækningsbidrag II	50	66	86	52	14	25	68	86	6	68
42. Kapacitetsomkostninger	-45	-43	-42	-39	-44	-41	-37	-42	-39	-39
43. Nettoudbytte	5	22	45	13	-30	-16	31	-43	-33	29
Markbrug										
44. Antal ejendomme	108	107	100	98	103	101	100	100		
45. Samlet areal i gnsn. ha	473	518	575	570	589	560	580	552		
46. Gnsn. kg korn pr. ha	6.755	6.650	7.529	7.304	7.894	8.252	7.177	7.874	5.885	7.938
47. Gnsn. salgspris korn kr. pr. kg	1,37	1,45	1,66	1,45	1,24	1,14	1,15	1,17	1,49	1,35
Kr. pr. ha										
48. Bruttoudbytte	9.286	10.223	13.288	12.144	11.319	10.677	9.375	10.661	9.940	11.800
49. Direkte omkostninger	-2.366	-2.578	-2.981	-3.268	-3.226	-3.185	-3.324	-3.190	-2.980	-3.290
50. Dækningsbidrag I	6.920	7.646	10.307	8.875	8.093	7.492	6.051	7.471	6.960	8.510
51. Indirekte omkostninger	-3.786	-3.990	-4.067	-4.186	-4.010	-3.910	-3.887	-4.005	-3.790	-3.870
52. Dækningsbidrag II	3.133	3.656	6.220	4.689	4.083	3.582	2.064	3.466	3.170	4.640
53. Kapacitetsomkostninger	-2.275	-2.271	-2.368	-2.419	-2.384	-2.387	-2.428	-2.378	-2.320	-2.340
54. Nettoudbytte	858	1.385	3.852	2.271	1.699	1.195	-365	1.089	850	2.300
55. Afkoblet støtte mark	2.409	2.489	2.411	2.373	2.370	2.286	2.256	2.257	2.150	2.100
56. Totale omkostninger	-8.428	-8.838	-9.436	-9.873	-9.620	-9.482	-9.739	-9.572	-9.090	-9.500

Fra: Claus Neergaard <cn@gunderslevholm.dk>
Sendt: 18. juli 2018 13:25
Til: Jens Astrup Madsen; LF-Primaerbestyrelsen
Cc: Christian Hüttemeier; Søren Andersen; Jens Elbæk; Anette Christiansen; Niels Lindberg Madsen; Anders Panum Jensen; Nikolaj Ludvigsen; Mikkel Vestby Jensen; Morten Holm Østergaard; Anders Martin Klöcker; Niels Peter Nørring; Karen Jensen; Maj-Britt Kahl; Pernille Reuther; Jan Laustsen; Annette Toft; Nicolaj Christoffersen
Emne: SV: Regeringens tørkehjælp m.v.

Kære Nørring,

For så vidt positivt, at der er "hul" igennem hos politikerne, men det forelagte er efter min opfattelse slet, slet ikke vidtrækkende nok.

Jeg ville fremføre, at nu er det slut med skat på produktionsjord, det holder ikke, at erhvervet belastes af skatter før der er skabt et overskud. Det ses nu ved, at erhvervet er så sårbart, at det formentlig styrtbløder økonomisk på grund af en vejrbegivenhed. Erhvervet skal polstres, så egenkapitalen kommer op over de 79½ mia., der er det sidst oplyste til formandskredsen. I 2007 var egenkapitalen 314 mia. Hvad sker der mon, hvis planteavl "laver" et hul på 8 mia i år? Erhvervet skal polstres ved afskaffelse af skat på produktionsjord.

I skal også fremføre, at der i lighed med bortfald af skat på produktionsjord NU skal ske neutralisering af pesticidafgiften. Ikke nødvendigvis afskaffelse, hvilket er vanskeligt i det aktuelle politiske miljø, men neutralisering, jævnfør Carl Heisselberg-udvalgets i hvert fald 3 – 4 brugbare forslag. I skal vælge forslag, der ikke er økonomisk belastende for erhvervet som helhed men som bibeholder det adfærdsregulerende element, det slipper i ikke for.

Jeg tror tillige, at I skal kommunikere, at tørkeskaderne nok er værre end hidtil antaget. Vi behøver ikke have et forbehold om, "hvis tørken fortsætter", skaderne er sket. Jeg tror, at vi her på egnen, hvor vi ellers ikke er hårdst ramt og hvor vi troede det gav 33 % mindre nu er på 40 % i mindreudbytte, det er jeg rigtigt, rigtigt alvorligt bange for. Nogle vil opleve 50 % eller mere med de skader, der ALLEREDE NU er konstateret.

Når man læser oplæggene, er der en lille uklarhed om, hvad afpudsning på MFO- og brak-arealer må gå til. Jeg synes, at det også skal kunne gå til halmfyring, således af landmænd med god byghalm kan aflevere dette til foder og så til gengæld fyre med afslået materiale fra førnævnte arealer – disses arealers biomasse skal ikke ensidigt gå til foder.

+ lymg

Endelig skal I tænke Jer rigtigt, rigtigt godt om ved forslag om, at EB-betaling fremskyndes og momsbetaling udskydes. Det kan give en november, hvor likviditeten er så rigelig, som den nu bliver og hvor kassekreditterne er på deres relativt minimale træk. Det er i sådanne tidsrum, at kreditterne opsiges.

Med venlig hilsen, god vind og god sommer

Claus Neergaard

GUNDERSLEVHOLM

Gunderslevvej 13
DK - 4160 Herlufmagle

T: +45 55 45 00 02
M: +45 40 45 00 75
F: +45 55 45 00 04

cn@gunderslevholm.dk

Landbrug & Fødevarer spiller ud med tørkepakke

Oven på den værste tørke i årtier foreslår Landbrug & Fødevarer nu en række tiltag, der kan afbøde nogle af konsekvenserne for både landbrug og samfund.

Den seneste tids regn kan ikke afbøde de enorme tab, der allerede ses hos mange landmænd landet over på grund af den ekstreme tørke i maj, juni og juli.

Landbruget står til at tabe 6,4 mia. kroner alene på grund af tørken i år. Derfor har Landbrug & Fødevarer lanceret en tørkepakke, som er en række forslag, der kan hjælpe tørkeramte landmænd og samtidig kan være med til at fremtidssikre erhvervet.

- I landbruget er vi vant til, at der er gode og dårlige år, men omfanget af den her tørke er så historisk voldsom, at vi har brug for en politisk håndsrækning. Vi beder ikke om en pose penge, men om et opgør med jordskatten, der kan gøre erhvervet mere robust også i fremtiden, siger Mar-

tin Merrild, formand for Landbrug & Fødevarer.

- Vi har allerede oplevet både forståelse og velvilje fra vores politikere denne sommer. Desværre er tørkens konsekvenser kun blevet værre og værre, som månederne gik. Derfor er der et akut behov for likviditet på mange landmænds bundlinje, hvis ikke tørken skal gå fra at være slem til en regulær katastrofe, fortsætter Martin Merrild.

Husdyrproducenter hårdt ramt

Det er de danske husdyrproducenter, der er blevet hårdest ramt af tørken. Rigtig mange har ikke fået det ønskede udbytte under høsten og har derfor ikke nok foder til dyrene. Samtidig er det svært at skaffe foder andre steder fra, da tørken på samme måde har haft konsekvenser i det meste af Europa.

Landbrugets videns- og innovationscenter Seges estimerer, at 200-300 ud af Danmarks cirka 9.500 heltdsbedrifter vil blive øko-

nomisk uholdbare på grund af tørken. Samtidig vil 200-300 robuste landbrug blive økonomisk sårbare som følge af tørken. Derfor er Landbrug & Fødevarer i løbende dialog med den finansielle sektor om lokale løsninger.

- Det er rigtig vigtigt, at vi

ikke sender sunde bedrifter i graven. Den danske fødevareklynge er et stort erhverv, og for mange konkurser vil få alvorlige samfundsøkonomiske konsekvenser, forklarer Martin Merrild. **dmj**

FAKTA

Forslagene i pakken er:

1. En annullering af jordskatten
2. En reduktion af produktionsgebyrer på husdyrproduktionen
3. En afskaffelse af tinglysningsafgiften ved jordfordeling
4. En afskaffelse af de rigide krav til etablering af efterafgrøder
5. En tilladelse til, at kommunerne kan give disposition til at vande marker afstemt ift. tilstanden for grundvandet det givne sted. Derudover skal der indføres en fast track ordning, så landmænd i akutte problemer kan få hurtigere tilladelser til at vande
6. En mulighed for at bruge tidlig såning som alternativ til efterafgrøder
7. En ordning, hvor kvægbrug får mulighed for at etablere kløvergæs på marker, som ellers skulle være brugt til efterafgrøder, så der kan rettes op for fodermanglen
8. Udbetaling af landbrugsstøtten til tiden
9. En undersøgelse af mulighederne for i fremtiden at sikre sig mod fx tørke via forsikringsordninger

Kilde: Landbrug & Fødevarer

20.07.18

Giv landbruget en håndsækning – afskaf jordskatten

LÆSERBREV

Af Carsten Bach, miljø- og fødevareordfører for Liberal Alliance

 Den ekstremt tørre og varme sommer skaber en ekstrem situation for landbruget, som vi fra politisk hold må tage hånd om. Over hele linjen er der med rette bekymrede miner. Der er brug for en håndsækning til et erhverv, der har det hårdt nu, og hvor konsekvenserne af sommerens tørke vil kunne mærkes længe efter, at vi alle er begyndt at gå med tophue og vinterstøvler.

Regeringspartierne med miljø- og fødevareministeren i spidsen har sammen

med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti netop aftalt at lempe vilkårene for landbruget. Det indebærer blandt andet, at der gives tilladelse til at høste græs på brakarealer og bræmmer, og at der lempes på kravet om 60 procent grovfoder i foder til økologisk kvæg. Jeg og Liberal Alliance er imidlertid villige til at gå længere for at give dansk landbrug den fornødne hjælp til selvhjælp.

Som en bil uden plader

Den aktuelle krise giver anledning til at stille et gammelkendt Liberal Alliance-forslag, hvor vi ønsker at afskaffe produktionsjordbe-

skatningen. Dansk landbrug betaler årligt 900 millioner kroner i jordskat, og de penge kunne netop nu virkelig bruges.

Udover at være en beko-stelig affære for landbruget, er jordskatten også urimelig, da den skal betales uanset jordens afkast. Landmændene går altså nu og betaler skat af en jord, der koster dem penge her og nu og på længere sigt. Det svarer altså lidt til at betale registreringsafgift på en bil, der holder omme i laden uden plader på.

Ser man bort fra den aktuelle krise med udgangspunkt i sommerens tørke, er der også et generelt behov for at investere i landbruget, og her udgør jordskatten en klods om benet. Lad os

■ Carsten Bach (LA) vil give landbruget en yderligere håndsækning i tørken ved at afskaffe jordskatten, som han mener er ekstra urimelig lige nu, da den skal betales uanset jordens afkast. Arkivfoto

bruge krisen som aktuel anledning til en gang for alle at komme af med jordskatten. Det er kun rimeligt.

FOKUS PÅ DRIFTSØKONOMI

DRIFTSØKONOMI

Kontakt: Morten Ipsen
morten@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 33 - 40 75 76 96

Mere pres på landbruget

Finanstilsynet forventer, at de danske landbrug vil blive sat under yderligere pres på grund af tørken i sommeren 2018.

- Rentestigninger kan yderligere forstærke den høje sårbarhed, vurderer tilsynet.

Et højt antal konkurser og lav indtjening får restancerne og nedskrivningsprocenterne til at forblive høje for realkreditsektorens udlån til landbrug. Og det bliver formentlig værre endnu, vurderer Finanstilsynet.

- På grund af tørken i sommeren 2018 forventes landbrugets indtjening i år at dykke kraftigt, hvilket vil sætte de danske landbrug under yderligere pres, skriver Finanstilsynet i en halvårsartikel.

- Rentestigninger kan yderligere forstærke den høje sårbarhed knyttet til landbrugsejendomme, idet størstedelen af realkreditudlånet med pant i landbrugsejendomme er til variabel rente, skriver tilsynet, og fortsætter:

- Det er derfor positivt, at andelen af fastforrentede lån er steget markant siden første halvår 2012 – særligt for den afdragsfrie del af realkreditinstitutternes landbrugsportefølje.

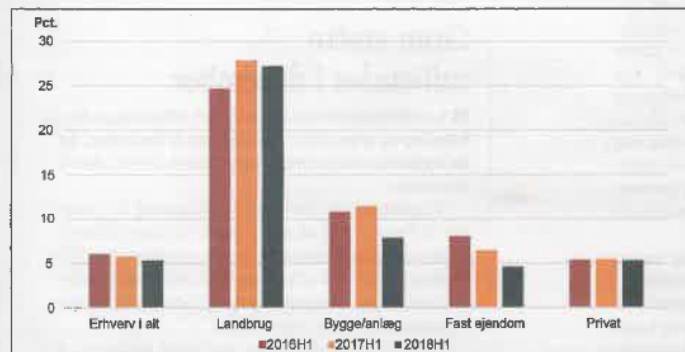
Flere konkurser

Landbruget har generelt været presset på indtjeningen siden finanskrisen, og det har kostet et højt antal konkurser siden 2015, konstaterer Finanstilsynet:

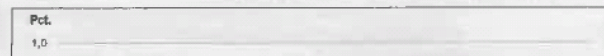
- Antallet af konkurser for landbrug, skovbrug og fiskeri har siden 2015 ligget over gennemsnittet for perioden 2009-2017.

mip

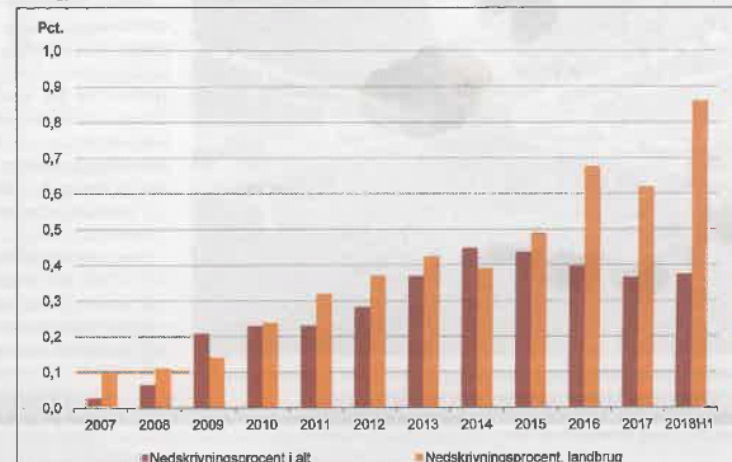
Fortsat mange misligholdte lån i dansk landbrug

Markant udvikling i restancer på landbrug

Stigende nedskrivningsprocenter

Godsejer og jurist går ind i arbejdet med åbent sind

Af Marianne Nørmark - 14. nov. 2018 KL. 10:00

Godsejer og planteavl, Christina Hage fra Lolland, blev på delegeretmøde i L&F valgt ind i primærbestyrelsen. Foto: Patriotisk Selskab.

Christina Hage vil bruge sine erfaringer som mægler og jurist i bestyrelsesarbejdet i primærbestyrelsen i L&F.

- Jeg har stor erfaringer i den gode dialog og finde de gode konstruktive løsninger. Det spor vil jeg fortsætte i

mit kommende arbejde i primærbestyrelsen, siger Christina Hage, som blev valgt ind i primærbestyrelsen på delegeretmøde i L&F.

Christina Hage er oprindelig jurist og har arbejdet som advokat i mange år, både som partner og som selvstændig. I januar 2016 overtog hun familiegodserne Oreby og Berritzgaard, som ligger som nabogårde på Lolland. I dag betegner hun sig selv som landmand med prima planteavl.

Begge godser på Lolland har skove og områder udlagt til Natur 2000.

Som jurist og advokat har Christina Hage primært beskæftiget sig med landbrug og det miljøretlige område. Hun indgav sin advokatbestilling i sommer for at koncentrere sig om driften af godserne og sine bestyrelsesposter.

Dårlig høst kan betyde dyrere øl

Høsten af især byg fejlede i år, og det kan betyde dyrere øl til næste år, lyder det fra en ellers meget tilfreds Carlsberg-topchef

Af Boris Guller

Carlsberg har under den glohede sommersol i Vest-europa i år søgt langt flere øl og har i trods kvartal hævet en række flotte fortjenester, som i sidste uge betød en mindre opjustering af forventningerne til helåret.

Men krystalluglen for 2019 viser også mere dunkelt en række forholdsvis kraftigt stigende råvarepriser.

Aluminium til øldeksler: ser til dels ud til fortsat at blive dyrt, men mere presserende er den delige høst af især byg i år, som kan betyde, at regningen for de forventede, øgede produktionsomkostninger af øl i nogen grad kan blive sendt videre til forbrugeren til næste år.

"Vi solgte langt flere øl i år, men prisen på byg og humle vil stige yderligere næste år, for høsten var svag, hvad angår både udbytte og kvalitet," fortæller Carlsberg-topchef, Cees 't Hart, og fortsætter:

"Vi må derfor enten reducere omkostninger og hæve margin yderligere eller hæve prisen på øl, men det er for tidligt at sige hvor meget," lyder det fra den hollandske bryggerhoved, der dog mener, at der er helt styr på næste års råvareforsyninger.

Med andre ord: Carlsberg-elskere kommer ikke til at gå rundt og tørste, men kan blive nødt til at grille dybere i lommen i 2019.

"Vi har bedjet inde for både byg og humle, så selv en pro-

duktionspriserne vil stige næste år, har vi masser på lager. Faktisk er 85 pct. af vores volumen af byg inkluderet i vores hedde-politik," forsikrer Cees 't Hart, der afviser, at den faldende kvalitet af især byg vil betyde dårligere øl.

Klimasikret byg

"Nu er det jo ikke ligefrem sidste år, vi begynder at bygge øl, og høsten var altid fin i Tyskland, Frankrig og Storbritannien og i Australien, så vi har masser af byg i god kvalitet, og vi har mange måder at kompensere for højere priser på. Vi har jo bedjet til langt lavere priser end vi vil se næste år, men det er klart, at prisstigningerne i nogen grad ryger videre ud til kunder," lyder det fra Carlsberg-topchefen, der udpeger Carlsbergs egen forskning i at finde mere klimaresistente byg- og humlesorter som en strategisk vigtig sats på længere sigt.

"Vi vil som alle andre bryggerier gerne se endnu en god sommer i 2019, og ser vi lidt længere ud i fremtiden, mener vi, at vi er godt rustet til at tackle yderligere klimaforandringer," slutter Cees 't Hart. boq@tsoooa

FAKTA Carlsberg sælger mere øl

• Britiske priser på byg steg i år med 37 pct. Frank by blev 23 pct. dyrere. Samtidigt er lagrene historisk lave ifølge US Department of Agriculture.

• investeringsbanken Berenberg forudsiger, at de samlede produktionsomkostninger for Carlsberg og rivalen Heineken vil stige ca. 16 pct. til næste år.

• Carlsberg driver sin egen forskning i nye byg- og humlesorter, der bedre kan klare kommende klimaforandringer.

Landøkonomisk Selskab

Forside

Tilbage

Ansvarsfraskrivelse

Udskriv

Kontakt os

Torsdag d. 22. nov. Efterspørgslen på dansk...

... maltbyg er behersket i øjeblikket, men det vil ændre sig i de kommende måneder.

Korn-markedet

Chicago-børsen var lukket i dag grundet "Thanksgiving Day", hvilket også lagde en dæmper på aktiviteten på Matif-børsen. Her lykkedes det alligevel for hvedeprisen at levere et plus med en lukkepris på 200,75 euro (+1,50 euro). Den væsentligste årsag var, at verdens største hvedeimportør, Egypten, i dag købte en stor hvedemængde. Det er i sig selv er ikke nogen overraskelse, men det er det til gengæld, at russeren denne gang ikke løb med hovedparten af ordren. Det gjorde USA og EU. Ikke fordi russeren undlod at byde på hele mængden, men fordi den russiske hvede simpelthen var for dyr. Det var selvfølgelig en opmuntring til både de amerikanske og russiske eksportmuligheder. Derfor steg Matif og derfor vil vi formentlig også komme til at se en prispositiv åbning på Chicago i morgen.

Soja- og rapsmarkedet

Intet betydende nyt fra sojafront - og med Chicago lukket var der heller ingen prismæssige nyheder. Rapsen lukkede i et lille plus: 370,25 euro (+0,75 euro). Efter to dage med små stigninger kunne det se ud til, at rutsjturen er stoppet for denne omgang. Om det betyder, at priserne igen søger opad kommer i høj grad til at afhænge af, hvilken retning soja- og palmeolien tager de kommende dage.

Maltbyg-markedet

I EU kan maltbygforbruget ikke dækkes af årets produktion og overgangslagre, hvis kriteriet for maltbyg er max 11,5% protein. Det faktum tror jeg, at alle er enige om - uanset om man er producent, malteri eller bryggeri. Underskuddet kan dækkes ved at bruge byg med højere proteinindhold, hvilket der også gøres i stor udstrækning i Tyskland og Østeuropa. I sidstnævnte lande accepteres både 13,0 og 13,5% protein. Alligevel er efterspørgslen efter dansk maltbyg med 12% protein i øjeblikket begrænset. Det skyldes blandt andet, at malterier i underskudsområderne foretrækker at købe lokalt produceret byg med højere proteinindhold end den danske. Hvorfor? Tjas - man kan vel ikke udelukke et element af lokalpatriotisme, men det vigtigste årsag er nok, at den interne transport i EU er meget kostbar i øjeblikket fordi vandstanden i de store floder er så lav, at det stort set umuliggør transport. Det kan derfor kun ske med lastbil og tog, hvilket er meget dyrere. Endelig har England haft en fin maltbygghøst og den har der været rift om i Vesteuropa.

Selvom flere af de europæiske malterier lukker øjnene for proteinindholdet i lokal byg kan det ikke dække forbruget frem til ny høst. Ligeså kan England (og Frankrig) ikke lukke det hul, som den årlige produktion i det øvrige Nordeuropa (ikke mindst Danmark) har efterladt. De skal ud og købe mere byg i de kommende måneder - når England, Frankrig og lokalområder er støvsuget for byg. Indtil da må vi indstille os på, at der ikke kigges mod Danmark. Selvfølgelig håber man også på, at vandstanden stiger i floderne.

Endelig venter man nok også på resultatet af den argentinske byghøst, som har tegnet lovende hele vækstsæsonen. Argentina eksporterer normalt omkring 1½ mio ton maltbyg. Det øvrige Sydamerika og Kina er de altdominerende aftagere - men selvfølgelig kan EU blande sig i det, hvis de er parat til at betale. I øjeblikket er den argentinske maltbygpris 3 kroner højere end den franske - og så skal den lige selges til Europa. De argentinske afgrøderne er høstmodne om en uges tid, men i de sidste par uger har bygområderne været ramt af betydelige regnmængder og vejprofeterne siger, at det fortsætter. Det kan betyde tab af både kvalitet og udbytte ... måske er det derfor, at de interne priser er stigende?

Kigger vi på de to sidste store maltbygproducenter - Canada og Australien - har begge haft en halvdårlig høst og det er vanskeligt at forestille sig, at de kan servicere andre importationer end deres sædvanlige (primært Kina)

Anbefaling

Som situationen tegner sig er min anbefaling, at man ikke skal forhæste sig med salg af maltbyg. Det vil sige byg med max. 12% protein. Efter min opfattelse skal efterspørgslen nok komme. Alternativt skal der produceres mindre af i EU det kommende år og det er der vel ingen, der har interesse i. Når efterspørgslen kommer bliver det sælges marked og det er et godt udgangspunkt for prisstigninger. Jo længere malterierne sidder afventende på hænderne desto mindre bliver bygbanken, der er til salg fra Danmark. De danske foderproducenter er meget aktive købere af byg. Dels fordi det høje proteinindhold kan værdisættes i foderblandingerne (3,5 kr pr. %-point) og dels fordi den øgede anvendelse af majs øger kravet til bygindholdet (fibre/træstof).

Endelig er der en reel chance for, at proteinfradraget bliver mindre. I øjeblikket vil nogle firmaer fradraget 11,5 kr for 12% protein, mens andre fradrager 8 kr. Vi har i denne uge talt med ét firma, som nu kun fradrager 4 kr (hvilket kommer tættest på eksportmarkedet). Det skal understreges, at de firmaer, der fradrager mindst, stadigvæk er fuld konkurrencedygtig på den grundlæggende maltbygpris (= KornBasens "opnåelige pris").

Er man én af de få, der ligger med maltbyg med mindre end 11,0% protein har man en vare, som er kvalificeret til betegnelsen "guld korn". Sådanne partier vil kunne opnå højere priser end KornBasens "opnåelige maltbygpriser"!

Dagens opnåelige landmandspriser: [Afrødesalg](#) og [foderkøb](#).

Planteavlskonsulent Jakob F. Kjærsgaard, KornBasen, VKST

21/11-18

Nordic Sugar åbner for kontrakttegning

Nordic Sugar åbner torsdag igen for tegning af kontrakter.

■ Kornpriserne er nu faldet til et niveau, hvor sukkerroer har fået en forbedret konkurrenceevne, og Nordic Sugar åbner i morgen, torsdag, igen for muligheden for at tegne kontrakt på dyrkning af sukkerroer.

- Vi kunne se, at det var svært i sommer, hvor kornpriserne var meget høje. Vi nåede en mængde, som var acceptabel, men vi ville egentlig godt have et større areal, så derfor åbner vi nu for tegning igen, fortæller chefkonsulent Bo JM Secher fra Nordic Sugar.

- Vi er klar over, at det ikke bliver let, men udover at sukkerroerne nu igen står godt i forhold til andre afgrøder, giver sukkerroerne en lang række andre fordele i forhold til for eksempel sædskifte og bekæmpelse af græsukrudt, stabilitet og udjævning af arbejdsbukler. Så vi tror, at der stadig er muligheder, fastslår chefkonsulenten.

■ - Sukkerroerne står nu igen godt i forhold til andre afgrøder, fastslår chefkonsulent Bo J. M. Secher fra Nordic Sugar.

Kontrakterne vil blive tilbudt med de samme priser, som blev aftalt med Danske Sukkerroedyrkere i foråret, fordi sukkermarkedet fortsat er vanskeligt. Men i en dialog med Danske Sukkerroedyrkere er taksten for selvtransport nu hævet i 2019 på afstande fra 0 til 20 kilometer.

- Vi er opmærksomme på, at den gruppe dyrkere blev særligt ramt i forbindelse med de nye transportordninger, og dem vil vi gerne møde med dette tiltag, forklarer Bo J. M. Secher.

jhat

Nu er suktermillioner udbetalt

■ 81 millioner kroner er i det her dage på vej ind på cirka 6.300 både nuværende og tidligere sukkerroedyrkeres bankkonti. Pengene stammer fra de produktionsafgifter, som EU helt tilbage i 1999 og 2000 fejlagtigt opkrævede. Siden er der løbet renter på. 49 millioner af de 81 millioner kroner er renter.

Der er store forskelle på de udbetalinger, der nu falder. Laveste beløb er helt nede omkring 90 kroner – og i den anden ende finder man dyrkere, som får over 200.000 kroner. Det skriver Lolland-Falsters Folketidende.

- De fleste har fået – og det er selvfølgelig rart, at formalia er faldet på plads, så man kan få pengene retur. Ikke mindst her i en kampagne, der i år jo ikke kommer til at give anledning til den store jubel, siger Jørn Dalby, formand for Danske Sukkerroedyrkere til avisen.

Hvis man mener at være omfattet af tilbagebetalingen og ikke i løbet af denne uge har fået penge ind, skal man henvende sig til Landbrugsstyrelsen for at få nærmere information om, hvordan man skal forholde sig.

Flere forbud på vej fra EU og få nye midler på vej

- Diquat (Reglone) forbudt i 2020
- Pymetrozin (Plenum) forbudt i 2020
- Thiram (Thiram bejdse) forbudt i 2020
- CIPC – forventning om ikke-godkendelse
- Phenmedipham og desmedipham indstillet til forbud pga. datamangel
- Regler om hormonforstyrrende stoffer er trådt i kraft (endocrine disruptors/ED)
- Få nye midler på vej

ED

Cyproconazole
Epoconazole
Ipodione
Lenacil
Mancozeb
Maneb
Metiram
Myclobutanil
Tebuconazole
Tepaloxym
Tetraconazole
Thiophanate-methyl
Thiram
Triflusulfon
Trioxym
Pendimethalin

Udkast til

Forslag

til

Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag¹

Kapitel 1

Formål

§ 1. Loven har til formål at regulere jordbrugets anvendelse af gødning med henblik på at begrænse udvaskningen af kvælstof og for at værne om natur og miljø og bevare dyre- og plantelivet under hensyn til en smidig og ensartet forvaltning på tværs af miljø- og landbrugsområdet.

Anvendelsesområde

§ 2. Lovens bestemmelser om gødningsanvendelse, jf. kapitel 2, omfatter virksomheder, der er registrerede eller registreringspligtige i Register for Gødningsregnskab efter § 5, stk. 2, eller § 6.

§ 3. Lovens bestemmelser om gødningsleverandører i § 36, stk. 2, 3 og 5, og § 37 omfatter virksomheder, herunder fælles biogas-, forarbejdnings-, forbrændings- og brændingsanlæg, og offentlige myndigheder, som sælger eller afgiver kvælstof- eller fosforholdig gødning.

Stk. 2. Lovens bestemmelser om gødningsleverandører i § 36, stk. 4 og 5, og § 37 omfatter fælles biogas-, forarbejdnings-, forbrændings- og brændingsanlæg, der modtager kvælstof- eller fosforholdig gødning.

Stk. 3. Miljø- og fødevareministeren kan fastsætte regler om, at §§ 36 og 37 skal finde anvendelse på andre typer af anlæg og den gødning, der produceres fra disse, end de i stk. 1 og 2 nævnte.

§ 4. Lovens bestemmelser om næringsstofreducerende tiltag, jf. kapitel 4, omfatter virksomheder med planteavl eller husdyravl eller kombinationer heraf, som disponerer over et areal med afgrøder, der er omfattet af en kvælstofnorm ifølge § 13, stk. 3, og regler fastsat i medfør heraf eller en retningsgivende

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EF-Tidende 1991, nr. L 375, side 1, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1137/2008 af 22. oktober 2008, EU-Tidende 2008, nr. L 311, side 1, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, EF-Tidende 2000, nr. L 327, side 1, som ændret ved Kommissionens direktiv 2014/101/EU af 30. oktober 2014, EU-Tidende 2014, nr. L 311, side 32, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF af 12. december 2006 om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse, EU-Tidende 2006, nr. L 372, s. 19, som ændret senest ved Kommissionens direktiv 2014/80/EU af 20. juni 2014 om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/118/EF om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse, EU-Tidende 2014, nr. L 182, s. 52, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1, som ændret senest ved Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014, EU-Tidende 2014, nr. L 124, side 1.

Nordjyder slår alarm

■ Ifølge Agri Nord er der ekstra skrappe efterafgrøderegler på vej til nordjyderne i den ny gødningslov, som er i høring frem til 18. december.

Argumentet er, at fordi nordjyderne generelt høster 7-14 dage senere end resten af landet på grund af det nordlige klima, så er det også dem, der sår senere – og dermed dem, der bliver hårdest ramt af de nye krav.

- Der er tale om, at vi kan risikere helt op til 50 procent ekstra efterafgrøde, siger chefkonsulent i Agri Nord, Flemming Floor Jensen.

Fra Agri Nord tilføjes det, at jo senere efterafgrøderne sås, desto dårligere vokser de, og dermed opsamler de mindre kvælstof. Og det er netop baggrunden for at pålægge de sent såede efterafgrøder yderligere krav.

Urimelige krav doubles op

De nye krav er helt urimelige, vurderer formand for Agri Nord Planteavl, Rene Lund Hansen.

- En sådan ordning med eks-

■ De nye krav er helt urimelige, vurderer formand for Agri Nord Planteavl, Rene Lund Hansen.

tra efterafgrøder er sådan set på sin plads de år, hvor vejret betyder, at der er en sen høst i hele landet. Men vi nordjyder bliver ramt hvert år, fordi vi generelt er 1-2 uger senere end Syddanmark, siger formanden.

Han mener desuden, at de nye krav straffer de nordjyske landmænd dobbelt på et område, hvor de i forvejen har urimelige krav. På mange af

de nordjyske arealer giver efterafgrøder ifølge formanden ingen mening.

- Vi sår lige nu efterafgrøder på arealer, der ifølge målinger er langt mere robuste, end man tidligere har regnet sig frem til. Nu får vi så en yderligere straf, så vi bliver ramt dobbelt, siger han.

Det var ikke landbrugets kvælstof, der førte til fiskedød i Filsø

FAKTATJEK

Martin Breindahl Kruse

Rasmus Kerrn-Jespersen

16. august 2018 kl. 13:03 |

(Foto: Theis Kragh/Aage V. Jensen Naturfond)

Iltsvind i Jyllands næststørste sø Filsø har medført massiv fiskedød. Det er næringsstoffer fra landbruget, der er skyld i fiskedøden, lyder anklagen fra præsidenten for Danmarks Naturfredningsforening, Maria Reumert Gjerding. Den udlægning er forskere dog ikke enig i.

BØRSEN.

Grundlagt 1896 af Th. Green
Udgivet af Dagbladet Børsen A/S
Tryk: Beld Printing Malmø A/S

DIREKTION

Bjørn Corydon | Adm. direktør og ansvarshavende | bjco@borsen.dk
Poul Erik Sørensen | Kommerciel direktør | pes@borsen.dk
Louise Stenbjerg | Redaktions- og HR-chef | lou@borsen.dk
Mikael Sørensen | Nyhedsredaktør | ms@borsen.dk
Mette Høstede Nielsen | Økonomisk rådgiver/CTO | mhni@borsen.dk

BØRSEN MENER

Ikke flere hjælpepakker
til landbruget

VIAK, S og DF indgik fredag foelg om endro en hjælpepakke til landbruget som reaktion på de økonomiske konsekvenser af årets tørke. Hjælpepakken bestod af fem elementer: En fritagelse for produktionsafgifter i 2019, bedre vandingsmuligheder, en tilskudsordning til jordfordeling, en jordforleingsfond og en ekspertgruppe med fokus på landbrugets økonomi. Regeringen for hjælpepakken løber op i 580 mio. kr., hvoraf 230 mio. kr. har en direkte likviditetseffekt.

Landbrugets top reagerede ikke med begejstring. Formand for Landbrug & Fødevarer, Martin Merrild, kaldte pakken

Udgangspunktet bør være, at almindelige skatteydere ikke skal betale for landbrugets problemer

regningerne. Men udgangspunktet bør være, at almindelige skatteydere ikke skal betale for landbrugets problemer.

Landbruget startede med en årsplan, der var usynlig. Politikerne har således tænkt sig langt for at hjælpe et erhverv i reel krise. Landbrugets tops primære ønske var en permanent lettelse af jordskatterne. Om man principielt mener, at landbruget skal betale jordskatter, er en anden diskussion, men en hjælpepakke, der skal adressere en akut og midlertidig problemstilling, bør ikke inkludere permanente lettelser.

Sommerens tørre kom i hålen på en række hændelser, som også har udfordret landbrugets økonomi. Finanskrisen ramte hårdt, siden kom raslandsbøkkosten, og nu ligger brexit og løser i horisonten.

Det har tillige flertallet landbruget til at kalde situationen for en tusindårs-hændelse. Der er ingen tvivl om, at årets sommer var usædvanlig, når vi sammenligner med vejret de seneste århundreder, men at kalde det en tusindårs-hændelse er desværre nok meningsløst. Klimaforandringerne forventes at føre til mere ekstremt vejr. Vi kommer derfor til at opleve situationer, som minder om, hvad vi så i sommer, oftere end vi har gjort tidligere. Tilsvarende tydeliggør den eskalerende han-

Trods hjælpepakker er formand Martin Merrild, Landbrug & Fødevarer, skuffet.
Arkivfoto: Henning Bagger/Ritzau Scanpix

delstøjt mellem Kina og USA, at den geopolitiske usikkerhed er steget betydeligt til ugunst for dansk erhvervsliv, herunder landbruget. Raslandsbøkkosten bliver næppe den eneste handelspolitiske udfordring.

Klimaforandringerne og geopolitisk usikkerhed sætter nye krav til landbrugets økonomi. Det er dog ikke anderledes, end at dele af detailhandelen vil være voldsomt udfordret, den dag Amazon for alvor træder ind på det danske marked.

Det bør dog aldrig være op til almindelige danskere at betale for sådanne omstillinger i form af hjælpepakker og erhvervsstøtte. I forvejen kommer almindelige danskere til at betale en del af prisen for tørken i form af højere priser på fiskevarer.

Man må derfor også håbe, at ekspertgruppen med fokus på landbrugets økonomi kommer med svar på, hvordan landbruget i fremtiden får etableret en egenfinansieret konkurrencedygtig ordning, og hvordan landbrugets finansielle risiko reduceres.

Tørken er hvedens landbrugets første eller sidste krise. Den dag, hvor renterne stiger mere end bare marginalt, står dele af landbruget overfor store økonomiske problemer, som skatteyderne bestemt ikke skal betale for. Så "selv tak" for årets to hjælpepakker. Skal vi ikke lade dem være de sidste?

Steen Bøggem

UENIG? Del dig i delatten
facebook.com/borsenopinion

Høje pesticidafgifter er kommet for at blive

Der bliver ikke ændret ved de danske pesticidafgifter, der er tårnhøje sammenlignet med andre landes. Det slog miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen fast, da han talte for godt 200 landmænd i Østjylland.

POLITIK

AF JOHN ANKERSEN

Landbruget så dem gerne fjernet fuldstændigt, men mange politikere og en stor del af befolkningen bifalder dem – de høje danske pesticidafgifter.

Og landmændene skal ikke forvente, at de hverken bliver sat ned eller forsvinder. Det slog miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen (V) fast, da han mandag aften talte for godt 200 fremmødte landmænd ved et møde hos LMO i Hinnerup, arrangeret af DIMØ – Dansk Landbrug Midt-Østjylland, der er en fællesforening af en række østjyske landboforeninger samt

- Pesticidafgiften fjernes ikke, for den virker og giver mindre forbrug. Vi ved, at man ikke bør frygte for pesticidindhold i grundvand og drikkevand, men i befolkningen er der bekymring, konstaterede Jakob Ellemann-Jensen.

- Der er heller intet politisk flertal for at fjerne pesticidafgifterne, tilføjede han.

Ifølge tal fra landbruget fremlagt på mødet fremgik det, at Danmark suverænt topper i statistikken over høje pesticidafgifter – svarende til langt over 220 kroner pr. hektar. Norge kommer tættest på med en afgift på, hvad der svarer til omkring 50 kroner pr. hektar, mens lande som

Polen slet ikke opererer med pesticidafgifter.

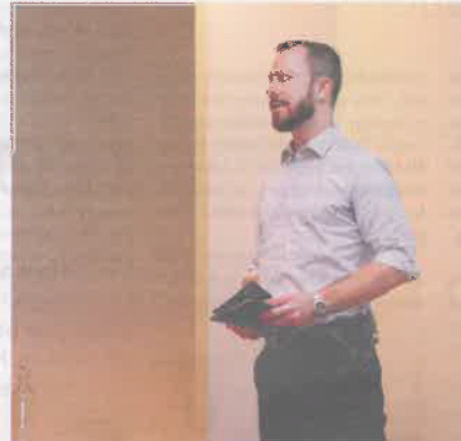
Sikring af drikkevand
Fund af pesticidrester i drikkevand og lukning af drikkevandsboringer er langt fra et ukendt fænomen i Danmark og har fået meget opmærksomhed i offentligheden.

Og med mødet i Østjylland, kom den igangværende sag om drikkevandssikring i Aarhus Kommune på banen ved mødet. En sag, der er endt i en retssag mellem berørte landmænd med drikkevandsfølsomme områder udpeget af kommunen.

- En del kommuner har drikkevandssikring på dagsordenen som eksempelvis Aarhus Kommune, som jeg ikke kan sige meget om, da der kører en retssag, lød det fra Jakob Ellemann-Jensen.

Mangel på vand

Et er sikring af vandkvalitet – en anden ting er mangel på vand. Årets massive tørke med masser af varmt og tørt vejr blev også et markant emne i

■ Miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen (V) ser ingen fjernelse af pesticidafgifterne som en mulighed. Fotos: John Ankersen

Tørken udløste en tørkepakke, som landbruget dog langtfra synes står mål med det driftstab, som erhvervet står til.

- Mange siger, at det er for lidt. Det er jeg ked af. Jeg havde gerne set en større pakke, men har måttet erkende, at det har været op ad bakke

parlamentarisk, lød forsvaret fra Jakob Ellemann-Jensen, der dog heller ikke lagde skjul op, at han synes, kritikken fra dele af landbruget har været meget hård.

Og det lod sig heller ikke skjule, at et forestående folketingsvalg kommer inden længe:

- Regeringen vil stå fast ved det nuværende omkring landbruget, også efter et valg. Med et rødt flertal bliver det noget andet, lød det fra Jakob Ellemann-Jensen, der samtidig konstaterede, at han ikke mener, at nogen anden regering end den nuværende har gjort så meget for landbruget, som det er sket de seneste par år.

I forhold til tørkepakken havde man i Landbrug & Fødevarer udarbejdet en liste med en række punkter, hvoraf mange ikke kunne imødekommes politisk.

Blandt andet annullering af jordskatter, afskaffelse af krav om efterafgrøder, tidlig såning som alternativ til efterafgrøder og hurtigere udbetaling af landbrugsstøtte.

Saboterer embedsmændene regeringens forsøg på afregulering?

by NBI NEWS (<http://nbnews.dk/author/admin/>)
0 (<http://nbnews.dk/2018/08/10/saboterer-embedsmændene-regeringens-forsøg-paa-afregulering/#respond>)

Saboterer embedsmændene regeringens forsøg på afregulering?

218 forslag, som skal gøre det nemmere at drive virksomhed i Danmark, er strandet i embedsværket. Det viser en undersøgelse, som Dansk Industri, (DI), har lavet. Undersøgelsen viser også, at embedsværket bliver langsommere og langsommere til at gennemføre de lettelser, som regeringen har godkendt.

Regeringen har en målsætning om at lette erhvervslivets administrative byrder med 4 milliarder kroner i perioden 2015-2020 og med yderligere 2 milliarder fra 2020 til 2025. Forslagene til forenkling af lovgivning og regler kommer fra Virksomhedsforum for Enklere regler og Implementeringsrådet. Implementeringsrådets særlige opgave er undersøge, om den danske implementering af EUs regler er mere restriktiv og omstændelig end i vore EU-nabolande. At foretage såkaldte nabotjek.

Saboterer embedsmændene regeringens forsøg på afregulering? – NB! NEWS

Page 2 of 7

De to organer har i perioden fra 2012 til 2018 fremsat 800 forslag, som vil gøre det enklere at drive virksomhed i Danmark. I begyndelsen blev forslagene hurtigt gennemført. I 2013 blev 85 pct. af forslagene gennemført, men siden er gennemførelsesgraden faldet, så kun 42 pct af forenkling-reglerne blev gennemført i 2017. Altså kun halvt så mange som i 2013.

Det betyder altså, at forslag om forenkling havner i en blindgyde i et ministerium, og det kan derfor tage op til flere år, fra forslaget er vedtaget, til det får effekt for virksomhederne.

Der er tilsyneladende stor politisk vilje til at forenkling-reglerne, men forslagene sander til embedsværket, siger DIs chef for Små og Mellemstore Virksomheder og Iværksætter, Dorte Gram Nybroe.

Selv om regeringen gentagne gange har sagt, at forslag fra Virksomhedsforum for Enklere Regler som hovedregel skal implementeres indenfor 1 år efter regeringens accept, så ligger der nu over 100 forslag, som har overskredet tidsfristen.

Der er imidlertid ingen tidsfrister på gennemførelse af Implementeringsrådets nabotjek af EU-regler. I alt er 33 nabotjek gennemført siden 2015, hvoraf 23 har ført til forslag om at forenkling danske regler eller praksis. 20 forslag er gennemført.

DI opfordrer regeringen til at kræve, at embedsværket overholder den 1 årige tidsfrist, og at der også indføres en tidsfrist for gennemførelse af nabotjek og forenkling af EU-reglerne.

15 naturskønne steder udpeget

21/11-18

■ Det markante landskab ved Svinkløv ved Jammerbugten (billedet) er en af de udnævnte naturperler, ligesom det nærliggende Fosdalen – der ligner et lille stykke Norge – er kommet med på listen.

■ Fra skov og hede til sø og hav. Fra Nordjylland til Bornholm. De tre dejligste natursteder i hver af Danmarks fem regioner er nu udvalgt af en jury til Danmarks nye Naturkanon.

Miljø- og fødevarerminister Jakob Ellemann-Jensen løftede i går sløret for Naturkanonen ved Jernhatten Mols Bjerge i Østjylland, der er et af de 15 natursteder i Kanonen

- Selv her i slutningen af november er der fantastiske oplevelser i den danske natur. Jeg elsker at opholde mig i naturen og har selv besøgt næsten

alle stederne i den nye Naturkanon. Det er nogle vidunderlige steder, og jeg kan kun anbefale at opleve dem, siger Jakob Ellemann-Jensen.

Aldrig langt væk

I Naturkanonen kan alle danskere finde en udvalgt naturperle i deres region, og det er helt bevidst.

- Danmarks Naturkanon skal være for alle danskere. Så uanset hvor vi er i landet, skal vi for eksempel på en familietur nemt kunne besøge et sted i Naturkanonen. Der er mere forun-

derlig natur i Danmark, end man tror. Jeg håber, at den nye Naturkanon kan inspirere alle borgere, så vi får endnu mere glæde af naturen, siger Jakob Ellemann-Jensen.

Alle danskere har i processen kunnet indsende deres forslag til juryen, og der ankom 1.670 forslag fordelt på mere end 500 natursteder.

Danmarks Naturkanon er udvalgt af en jury på otte medlemmer.

laj

Disse 15 steder udgør Danmarks Naturkanon

Nordjylland

1. Lille Vildmose
2. Skagen og Råbjerg Mile
3. Fosdalen og Svinkløv

Midtjylland

4. Vind Hede og Strå sø Plantage
5. Jernhatten og Mols Bjerge
6. Gudenåens og Skjernåens kilder

Syddanmark

7. Svanninge Bakker og Bjerge
8. Trelde Næs og Trelde Skov
9. Mandø og Vadehavet

Sjælland

10. Suserup Skov
11. Røsnæs
12. Mandemærke Bakker og Møns Klint

Hovedstaden og Bornholm

13. Ertholmene
14. Melby Overdrev og Tisvilde Hegn
15. Vestamager og Øresund

Landøkonomisk Selskab afholdt Generalforsamling i december '17, hvor mere end 2/3 af medlemmerne mødte op.

Af de berørte emner var der fuld tilslutning til, at Selskabet søger at få følgende mærkesager fremmet: - afskaffelse af pesticidafgift, fjernelse af skat på produktionsjord samt fremme af lempelige vilkår for generationsskifte.

Der var tillige tilslutning til, at mulighederne for indførelse af frivillige balanceberegnskaber søges iværksat hurtigst - som et punkt i Beretningen fremlagdes et beregningseksempel på et ret repræsentativt sædskifte (byg, rajgræs, raps og 2 x hvede), hvor det viser sig, at N-overskuddet kun er på 11, 6 kg N/ha/ år, hvilket kun er marginalt højere end N-overskuddet på et natur- eller skovareal og således af en størrelse, der er helt harmløst.

Der var tillige tilslutning til, at efterafgrøder søges afviklet på bedrifter, hvor tiltaget som sådan er virkningsløst, ja muligvis ligefrem skadeligt. Efterafgrøder på arealer med næsten intet N-overskud i efteråret udvikler sig ikke og dyrkning af veletablerede vinterafgrøder vil derfor have en meget bedre miljøprofil i det tidlige forår, hvor vinterafgrøderne reagerer med N-optag på dage med selv beskedne varmegrader. På samme tidspunkt, der ligger flere måneder efter, at efterafgrøden er pløjet ned og N-optaget dermed er illusorisk, er vinterafgrøderne med til at reducere N-udledningen i de kritiske måneder og vokser samtidig til og har således en langt bedre miljøprofil end en vårafgrøde, der følger en efterafgrøde. Chr Castenskiold, Hørbygaard, valgtes til bestyrelsen for en 2-årig periode.

Medlemstallene i lokale landbo-, fælles- og regionale familielandbrugsforeninger pr. 20. august 2018

Landboforeninger	Medl.bevæg.		Medl.bevæg.	
	2018	2017	i pct.	i pct.
Aktive medlemmer	2018	2017	2018	2017
Landboforeningen Gefion	1.503	1.605	-6,4	-4,8
Nordsjællands Landboforening	776	798	-2,8	-2,8
Odsherreds Landboforening	242	275	-12,0	-10,7
Østdansk Landboforening	411	408	0,7	-2,4
Landøkonomisk Selskab	59	58	1,7	-7,9
Region Sjælland	2.991	3.144	-4,9	-4,6
Centrovic	1.201	1.267	-5,2	-5,0
Jysk Landbrug	978	1.037	-5,7	-4,2
Kolding Herreds Landbrugsforening	718	728	-1,4	-2,7
LandboSyd	761	749	1,6	-1,3
L H N	260	279	-6,8	-1,8
Patriotisk Selskab	319	317	0,6	-1,2
Sydvestjysk Landboforening	927	983	-5,7	-4,4
Sønderjysk Landboforening	964	1.025	-6,0	-5,1
Vejle-Fredericia Landboforening	237	250	-5,2	-4,6
Region Syd	6.365	6.636	-4,1	-3,8
Djursland Landboforening	539	566	-4,8	-4,1
Herring-ikast Landboforening	838	779	7,6	-4,3
Holstebro Struer Landboforening	457	405	12,8	-1,7
Landboforeningen Kronjylland	549	561	-2,1	-2,6
LandboForeningen Midtjylland	1.140	1.184	-3,7	-6,3
Landboforeningen Odder-Skanderborg	275	280	-1,8	-3,4
Lemvigegnens Landboforening	262	270	-3,0	-4,3
Landboforeningen Limfjord	704	725	-2,9	-0,8
Samsø Landboforening	70	72	-2,8	-6,5
Vestjysk Landboforening	584	624	-6,4	-5,5
Østjysk Landboforening	475	499	-4,8	-5,6
Region Midt	5.893	5.965	-1,2	-4,2
Agri Nord	1.060	1.095	-3,2	-8,5
LandboNord	1.165	1.220	-2,9	-0,3
LandboThy	728	635	14,6	-1,7
Læsø Landbrug	17	18	-5,6	-5,3
Region Nord	2.990	2.968	0,7	-3,8
Landboforeninger i alt	18.239	18.712	-2,5	-4,1

Emne: VS: VS: Møde på Axelborg om kontingentmodel - Landøkonomisk Selskabs
tilbage melding pr 5. februar 2018

Viljen til at betale kontingent ville øges, hvis der virkelig var fokus på - og succes med - på bl. a. følgende emner:

- Afskaffelse af pesticidafgifterne
- Afskaffelse af skat på produktionsjord
- Afskaffelse af efterafgrøder på bedrifter, hvor de er virkningsløse og hvor vinterafgrødedyrkning ville være mindst lige så miljøgavnligt
- Sikre lempelige vilkår for generationsskifte
- Gæsteprincippet og en stærk opdatering af landsaftalerne for forsyningsselskabernes ledningsføringer
- Nogle synlige succeser med at indbringe sager om overimplementering af EU-lovgivning m. v.
- Omskrivning af pjesen "Alt om kvælstof"
- En endegyldig tilbagevisning af - og afstandstagen fra - "retentionsbegrebet" som det foreligger og anvendes
- Et stærkt fokus på vandafledningsinteressen i den forestående, mulige revision på vandløbsområdet, herunder indførelse af differenterede Manningtal
- Afskaffelse af unødvendigt bureaukrati ved myndighedsindberetning af enkeltbetaling samt mark-, gødnings- og pesticid-planer
- Indførelse af balancebetragtninger og -regnskaber på frivillig basis
- Lettelse af finansieringsforhold - bidragsatser, løbetid, lånegrænser
- Fortsættelse af Bondegaardsreglen, som lovet af forligspartierne, også i generationsskiftesammenhæng
- En kritisk tilgang og analyse af LOOP-programmet og andre lignende dataindsamlinger, herunder i N-less-modellerne
- Udvidelse af virkemiddelkataloget til erstatning af efterafgrøder
- Stærkt fokus på ramme- og indtjeningsvilkår, også i sammenligning med andre lande, som vi konkurrerer med - vi skal tjene - og ikke låne - penge
- Spille ind med synspunkter i CAP-forhandlingerne, der er stærkt produktionsorienterede
- Tilvejebringe en dagsorden, hvor pesticider bringes ind i en kontekst med fremmedstoffer i øvrigt i vort nærmiljø.

Når ovennævnte opremses så massivt, er årsagen blandt andet, at det tit føles som om, at Landbrug & Fødevarer "står på det forkerte sted på banen" og at tingene kører før der er skabt politisk forståelse. Sager tabes på gulvet og sager går i svang.

Vi finder det meget fornuftigt, at der indføres et junior-medlemskab samt at der indføres et "bortforpagter-medlemskab", dog til en lavere takst end det foreslåede. Tillige vil vi opfordre til, at der indføres et "senior-medlemskab", for eksempel for pensionerede landmænd, der gerne vil fastholde aktivt medlemskab til en landboforening, der varetager deres interesser til regnskabsføring, testamenter, skat, forsikrings- og pensionsforhold etc

Vi håber, at vores Indspil modtages i den ånd, som de er tænkt og at man forholder sig til, at en 15 % stigning i et synligt kontingent kan bevirke, at der tabes en lignende procentandel af medlemmerne - og så er Landbrug- og Fødevarer lige vidt i økonomien men ringere stillet i bestræbelsen på at have en høj organisationsgrad. Glem ikke, at kontingentstigningsforslaget kommer samtidig med, at mange af vore medlemmer oplever lave priser og formentlig begrænset indtjening.

Det skal slutteligt bemærkes, at der i vores gruppe er stor glæde over, at PSO-afgiften lempes, at Landbrugs- og Fødevarer-pakken er gennemført og at udsætningsforliget omkring jagt gav mere råderum. Endelig glæder det os, hvis kommunikationsindsatsen ændres så den kommer mere i øjenhøjde med medlemmerne og at initiativer som "De 7 synder" udrolles til alle de andre emneområder, der vil have glæde af at blive behandlet mere fakta-tungt.

Med venlig hilsen

Claus Neergaard

Landøkonomisk
Selskab

Fulbyvej 15
DK - 4180 Sorø

Egenkapital udvikling sidste 10 år:
mio kr

	2007	2017	2018
Stuehus	110	?	
Bygninger	110	?	
Ford	440	?	
<hr/>			
Aktiver	660	444	
Gæld	342	359	
<hr/>			
Egenkapital	318	85	

÷ kreditor, tørke ÷ 6
 værdifald 10.000/ha 26
 51

FOKUS PÅ DRIFTSØKONOMI

DRIFTSØKONOMI
Kontakt: Morten Ipsen
morten@effektivtlandbrug.dk
63 38 25 33 - 40 75 76 96

Flere konkurser i landbruget

Der er udsigt til, at antallet af konkurser i landbruget i år rammer det højeste niveau siden 2016, hvor der var godt 180 konkurser, vurderer cheføkonom.

126 landbrugsvirksomheder er gået konkurs i perioden fra januar til oktober, viser nye tal fra Danmarks Statistik.

Dermed er der nu flere landbrugs-konkurser end i 2017, hvor der var 121 konkurser.

Kvæg- og svineproducenterne står for 62 konkurser i 2018 indtil nu mod 48 hele sidste år. 12 konkurser blandt pelsdyravlerne i 2018 er det højeste opgjorte niveau for denne branche, konstaterer Danmarks Statistik i en opgørelse på www.dst.dk.

Danmarks Statistik skriver, at den konkursramte omsætning i erhvervet på 1,06 milliarder kroner i 2018 nærmer sig niveauerne i 2015 og 2016. Den kraftige vækst i forhold til 2017 skyldes blandt andet, at en af landets største svineproducenter netop er gået konkurs.

Rammer 2016-niveau

Ifølge cheføkonom i Nykredit, Tore Stramer, er der udsigt til, at antallet af konkurser i landbruget i år rammer det højeste niveau siden 2016, hvor der var godt 180 konkurser.

Årsagen er især faldende salgspriser og årets meget tørre og varme sommer.

Det betyder desværre, at det i øje-

blikket er meget svært for visse landbrug at skabe sorte tal på bundlinjen. Det til trods for, at renteniveauet fortsat er meget lavt, og at knap 90 procent af det samlede, udestående udlån til landbruget er variabelt forrentet. Det bør dog pointeres, at der er stor spredning i resultaterne mellem de forskellige driftsformer inden for landbruget, skriver Tore Stramer i en kommentar, og fortsætter:

Ser vi fremad, så er der desværre ikke udsigt til mere medvind til landbruget her på den korte bane. De negative effekter af sommerens tørke vil formentlige blive mere tydelige over de kommende måneder.

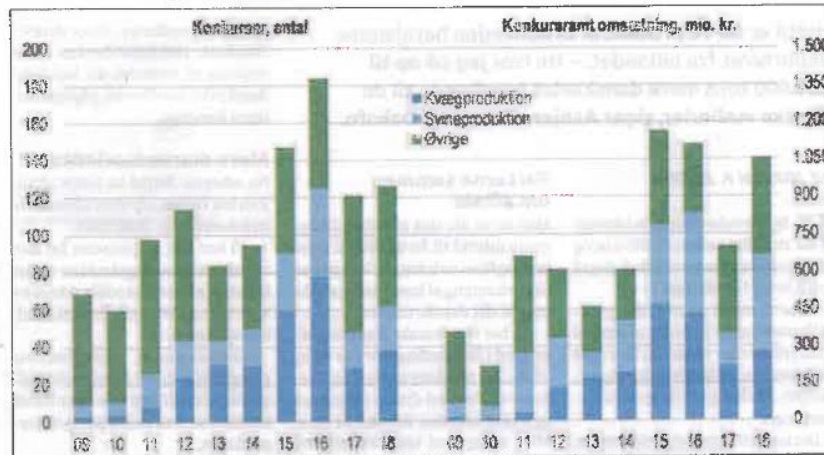
Dertil er der i år samlet set udsigt til et betydeligt fald i landbrugets bytteforhold – altså vil landbrugets salgspriser i forhold til deres omkostninger falde. Dertil er det vores forventning, at renterne så småt vil begynde at stige. Det vil kunne presse landbruget yderligere med tanke på den store andel af variabelt forrentede lån.

Det er dog her en formildende omstændighed, at der over de seneste år generelt har været en bevægelse væk fra de helt korte rentebindingsperioder, skriver Tore Stramer.

mip

Konkurser og konkursramt omsætning i landbruget

EL 7/11-18

Årnr. Tallene for 2018 omfatter januar-oktober.

Kilde: Danmarks Statistik

Indtil videre har der været 12 konkurser blandt pelsdyravlerne i år, og det er det højeste opgjorte niveau for denne branche. Arkivfoto

Danmark er gået amok i tvivlsomme reguleringer

Danmark er på afveje, når det gælder regulering af vandområderne, fordi der regnes i tons kvælstof, mens andre lande måler i koncentrationer. Og vores naboer opnår bedre resultater for både miljø og landbrugservø. Det fremhæver skribenten, der følger op på et indlæg, avisen bragte den 27. juli.

LÆSERBREV

Af cand.agro. Poul Vejby-Sørensen, Bæredygtigt Landbrug

af hvilmiljøet, selvom det for mere end 90 procent skyldes forhold uden for dansk rækkevidde. Den massive indsats går gennem regulering af landbrugets kvælstofudledning med henblik på EU's vandrammedirektiv, selvom dette direktiv intet siger om kvælstofregulering. Kvælstofindsatsen er formuleret efter de omkøsterede kvælstofmodeller, som Aarhus Universitet står bag, og som har været udsat for massiv kritik i en årække – senest fra det internationale evalueringspanel, der bedømte modellerne som uegnede.

Juli 2018 udsendte Miljøstyrelsen rapporten »Nabotjek af EU-landes fremgangsmåder ved planlægning for marine vandområder i henhold til Vandrammedirektivet».

Rapporten, der er udarbejdet af COWI, sammenligner den danske miljøindsats med den tilsvarende indsats i vores naboer, Sverige, Polen, Tyskland og Holland.

Rapporten er beskryvende og ukritisk over for landenes metodeforskelle. Men det fremgår tydeligt, at Danmark er gået amok i forsøget på at regulere miljøet, som i virkeligheden ligger uden for reel dansk kontrol. Og det er landbrugservøen, der må holde for. De øvrige lande sammenligningen har på forskellige måder en mere realistisk tilgang til deres miljøindsats. De håndterer opgaven mere pragmatisk og når derigennem bedre resultater for både miljø og erhverv.

Danmark misbruger vandrammedirektivet
Danmark er gået amok i regulering

til kystvande og havområder. Indsætter i enkeltstående kystvandsområder baseres på den generelle beskyttelse af kyst- og havmiljø mod eutrofieringspåvirkning.

(Se dokumentation fra rapportens side 8 på Bæredygtigt Landbrug hjemmeside, red.)

Det danske modelkompleks er mest omfattende

Mens Danmark er gået model-amok, bruger Holland, Polen og Tyskland ikke kystmodeller som beslutningsværktøjer i forbindelse med vandområdeplanerne. De bruges højest som supplement for at klarlægge problemer. Nogle lande anvender kun simple regressionsberegninger, mens andre har udviklet regionale modeller (fra rapportens side 10).

Alle lande har beregnet et indsatsbehov for kvælstof for at opnå god tilstand i kystvande og havområder. De procentvist mindste indsatsbehov er beregnet for Sverige og Polen, mens de største er beregnet for Tyskland, Danmark og Holland.

Tyskland, Polen og Holland har fastsat generelle koncentrationsmål for fosfor og kvælstof i flodmundinger, således at miljømålene i havområderne vil kunne opfyldes. På den måde vurderedes det, om de ovenfor nævnte indsatsbehov mod danske vandområder og grundvand virker.

Herved står den danske måde at gøre tingene på: Reguleringen i Danmark er baseret på målbelastninger i tons kvælstof for de enkelte kystvandområder. Det er fuldstændigt usammenligneligt med de øvrige landes beskrivelser og irrelevant for en vurdering af den økologiske tilstand. Sagt på en anden måde: Et altså reagerer

på de aktuelle næringsstofkoncentrationer (og især forholdet mellem N og P), den ikke forholder sig til x tons kvælstof, der løber fra et vandløb og renses ud i en fjord, der samtidig indeholder kvælstof fra andre kilder som havstrømmen fra udløbet, og som samtidig aflever kvælstof til omliggende havområder. Man kan ikke kontrollere koncentrationer i de frie vandmasser. (Rapporten side 10).

Fosfor er det grundlæggende problem

Det hævdes ofte, at landbruget er en stor synder vedrørende udledning af kvælstof. Men det er en sandhed med store modifikationer. For 1 ha ikke-landbrug udleder ifølge rapporten 2/3 af 1 ha landbrug.

Rapporten anfører, at Danmark har en samlet udledning af 56.847 tons kvælstof/år til kystvandene. Det svarer til en årlig arealspecifik kvælstofbelastning på 13,2 kg N/ha. Det anføres, at 71 procent af udledningen stammer fra landbrugsdrift, svarende til 40.349 t/år. Det betyder en årlig kvælstofbelastning fra landbrug på 9,4 kg N/ha beregnet i forhold til hele landets areal. Rapporten fremhæver, at punktilder kun udleder 1,0 kg N per indbygger, og at andelen af de samlede kvælstofudledninger er den lavest i hele undersøgelsesområdet. Dette skal ses i sammenhæng med, at Danmark har en meget væltende kvælstofrensning af spildevand. Hertil kan siges, at Danmark renses relativt godt for kvælstof, som er mindst problematisk, men dyrest at fjerne. Hvorimod Danmark renses dårligst for fosfor, som er mest problematisk, men billigst at fjerne.

Danmark fik nemlig angrebet

dagsordenen forkert i midten af 1980'erne, da man koncentrerede sig om kvælstof og ikke gjorde nok ved fosfor.

Erkendelsen af denne fejl er tung at nå frem til, fordi så mange aktører i så mange år har procederet på at forkert grundlag. Det gælder både såkaldte eksperter og de mange politikere, der gennem årene har lyttet til budskaberne.

Andre områder udleder 2/3 kvælstof i forhold til landbrugsarealer

Ifølge Danmarks Statistik er 62 procent af Danmark i 2017 opdyrket med landbrugsarealer.

Det betyder, at 71 procent af N-udledningen kommer fra 62 procent af arealet, hvilket betyder, at de resterende 29 procent af N-udledningen kommer fra de resterende 38 procent af landets areal, der ikke er landbrug.

Relativt arealspecifik N-udledning for landbrugsområder er altså $71/62 = 1,15$. For vandte områder (natur, byer, veje mv.) er dette tal $29/38 = 0,76$.

»Andre områder« (ikke-landbrugsarealer) har en arealspecifik N-udledning på $0,76/1,15 = 66$ procent eller 2/3 af landbrugsarealerens udledning. Så forskellen er ikke så stor (Rapporten side 50).

Konklusion

Naboer og naboer viser om, at Danmark på utallige områder inden for miljøadministration er gået egne veje, således at egenlig sammenligning ikke er mulig. Den officielle danske position går ud på at forfatte og fastholde den problematiske overvurdering af kvælstofs rolle og undervurdering af fosfors rolle i udfordringerne omkring vandmiljøet. Disse fejlurderinger blev grundlagt i 1980'erne og lever i dag af inertiens lov, fordi så mange så længe har procederet på de forkerte præmisser.

Får eller senere indhenter bekendtgørelserne dog den danske miljøforvaltning, så den falske historie kan skrives om.

Danmark fik nemlig angrebet

Balancer beregnet ud fra udbytter og proteinindhold i landsforsøg, samt udbyttet i
henhold til Danmarks Statistik 2011-2015

Antal forsøg	Udbytte, hkg/ha eller Aø/ha	Råprotein, midde udbytte, pct. af tørstof	N-optag kerne, middeit udbytte, kg N/ha ¹	N-optag inkl. halm ¹ , kg N pr. ha	Norm 2016, kg N pr. ha	Balance, middeit udbytte, kg N/ha	
Vårbyg							
JB 1-3	52	61,0	10,5	87	104	121	17
JB 4	51	64,6	10,6	93	112	114	2
JB 5-6	118	71,1	10,4	100	120	120	0
JB 7-9	38	72,0	10,1	99	118	133	15
Gns.	257	67,9	10,4	98	115	120	5
Danmarks Statistik		56,2	10,4	79	95	120	25
							gns. 6,7
Vinterhvede							
JB 1-3	62	75,0	10,2	114	136	146	10
JB 4	137	80,6	10,0	121	145	146	1
JB 5-6	360	91,5	10,2	139	166	161	-5
JB 7-9	115	91,1	10,3	140	168	168	0
Gns.	677	87,7	10,2	133	159	153	-4
Danmarks Statistik		74,6	10,2	113	136	153	17
							gns. - 1,3
Vinterraps							
JB 1-3	13	35,7	19,4	101	121	168	47
JB 4	50	47,4	19,4	134	161	171	10
JB 5-6	160	48,4	19,4	137	164	177	13
JB 7-9	17	46,9	19,4	132	159	179	20
Gns.	240	47,4	19,4	134	161	173	12
Danmarks Statistik		38,4	19,4	108	130	173	43
							gns. 14,3
Alm. røjræs, frø							
JB 1-3	15	15,4	24,4	58	90	135	45
JB 4	15	19,2	24,4	70	104	135	31
JB 5-6	81	18,0	24,4	65	99	135	36
JB 7-9	5	17,6	24,4	64	98	135	37
Gns.	118	17,8	24,4	65	99	135	36
							gns. 34,7

1) Kvælstofoptag i halm er for korn, vinterraps og markært beregnet som 20 pct. af optagelse i kærne. I almindelig røjræs er optagelse i halm sat til 34 kg N pr. ha.

Markoverskud af kvælstof

Et ret udbredt sædskifte såsom vårbyg – røjræs – vinterraps og 2 x hvede

giver så et overskud på $6,7 + 34,7 + 14,3 + 2x$ (minus 1,3): $5 = 10,6 \text{ kg N/ha}$

Når man ender med at hade efterafgrøder

Kravet om efterafgrøder er en udløber af over 30 års besættelse af kvælstof som et problem i dansk landbrug, fastslår konsulent.

PLANTER

▣ Dårligt udviklede efterafgrøder er spild af udsæd og af traktor- og mandetimer. Opsamling af de få kg kvælstof kan lige så godt ske med spildkorn og ukrudt, og så spares den ekstra jordbearbejdning, som også giver frigivelse af kvælstof.

Det fastslog Jens Faurholt Jensen, planteavlskonsulent hos LandboNord, på plantekongressen i sidste uge i en forklaring på, hvor efterafgrøder kan enden med at blive en hade-afgrøde for nogen.

Kan det nu passe?

Mange praktikere har oplevet, at der ikke er noget N at samle op efter en stor høst og nedmuldning af halm.

Og mange stiller spørgsmål ved den almindelige konsensus om, at kvælstof er skyld i den påståede elendige tilstand i vandmiljøet. En tilstand, man ikke selv kan se, men bliver belært og får fortalt om.

Efterafgrøder har tvivlsom effekt i år med sen høst og i egne af landet, hvor høsten falder sent.

- Der er en verden til forskel på at så den 25. juli efter vinterbyg og at så en fortvivlet afgrøde den 30. august efter en sidste øjeblik-dispensation fra ministeriet, sagde Jens Faurholt Jensen.

Tvinges til vårsæd

Veludviklede efterafgrøder med stor biomasse føles rigtigt for planteavlere – også selv om det ikke lige kan måles økonomisk.

Nogle bedrifter tvinges med efterafgrøder til dyrkning af mere vårsæd, end deres jordtype er egnet til. I våde forår med »ankel-byg« giver det store tab.

Alt for store dele af MFO-kravet løses med efterafgrøder. Braklægning af hjørner og pletter kan minimere sanktioner i den grønne støtte. Hjørnebrak-leje i lavpris-kornmarkedet er oplagt.

- Alternativer, især tidligt og tyndt sået vintersæd, kan stadig klare store dele af selve efterafgrødekravet, når brak er anvendt til MFO-krave, sluttede Jens Faurholt Jensen.

Bilag 34a tilArbejdsgruppen/underudvalget vedr.
principper for ny regulering.**Balancer¹ beregnet ud fra udbytter og proteinindhold i landsforsøg 2011-2015**

	Antal forsøg	Udbytte, hkg/ha	St.afv., hkg/ha	Råprotein Pct. i tørstof	Optag kerne Kg N/ha	N-optag inkl.halm Kg N/ha ¹	Norm 2016, kg N/ha	Balance, gns., kg N/ha	Balance, laveste sjettedel ² Kg N/ha	Balance, højeste sjettedel ² Kg N/ha
<u>Vårbyg</u>										
JB 1-3	60	61,6	14,0	10,5	88	105	125	20	44	-4
JB 4	57	65,4	14,3	10,6	111	133	114	-19	26	-24
JB 5-6	129	72,3	10,9	10,4	120	144	120	-24	16	-21
JB 7-9	47	71,5	10,7	10,1	115	138	133	-5	33	-2
Gns.	352	68,1	13,0	10,3	112	135	123	-12	30	-14
<u>Vinterhvede</u>										
JB 1-3	62	75,0	12,0	10,2	114	136	146	10	41	2
JB 4	137	80,6	15,1	10,0	121	145	146	1	39	-11
JB 5-6	360	91,5	15,8	10,2	139	166	161	-5	36	-17
JB 7-9	115	91,1	16,9	10,3	140	168	168	0	44	-13
Gns.	145	88,4	16,7	10,2	134	161	155	-6	36	-19
<u>Vinterbyg</u>										
JB 1-3	35	68,0	9,2	10,7	99	119	144	25	41	9
JB 4	34	73,0	14,6	10,7	125	150	140	-10	38	-13
JB 5-6	75	80,2	12,8	11,0	142	170	156	-14	35	-12
JB 7-9	11	80,1	14,2	10,6	136	164	163	-1	49	-1
Gns.	183	76,9	13,7	10,8	133	160	151	-9	39	-9
<u>Vinterrug</u>										
JB 1-3	55	67,0	14,5	8,3	76	91	136	45	65	26
JB 4	23	80,2	15,6	9,7	124	149	136	-13	34	-16
JB 5-6	48	87,2	18,5	8,8	122	147	147	0	49	-4
JB 7-9	3	63,2	16,2	9,6	97	117	117	-117	-74	-124
Gns.	146	76,7	18,5	8,8	107	129	144	15	60	7
<u>Vinterraps</u>										
JB 1-3	13	35,7	10,4	19,4	101	121	149	28	69	3
JB 4	50	47,4	7,7	19,4	134	161	153	-8	27	-21
JB 5-6	160	48,4	7,8	19,4	137	164	159	-5	30	-19
JB 7-9	17	46,9	6,3	19,4	132	159	161	2	33	-7
Gns.	274	47,4	8,2	19,4	134	160	156	-5	31	-20
<u>Markært</u>										
JB 1-3	3	53,2	3,0	23,3	185	221	0	-221	-191	-213
JB 4	2	65,5	1,1	24,0	234	281	0	-281	-252	-261
JB 5-6	12	48,2	13,7	23,8	171	205	0	-205	-134	-240
JB 7-9										
Gns.	24	51,3	11,7	23,4	179	215	0	-215	-151	-241

Skåne er foran Danmark med vandmiljø og landbrug

LÆSERBREV

AF Gustav Schroll,
Lykkenssædevej 18, 5750 Ringe
og Torben Vagn Rasmussen
Nordskovvej 3a, 4681 Ringe

AF en ny OECD-rapport fra juni 2018, »Agricultural Productivity and Sustainability«, fremgår det, at Sverige har formindsket miljø- og klimapåvirkning, samtidig med at landbrugsproduktionen er øget. Dette som et af de få lande i OECD – den vestlige verden.

Miljø- og fødevareministeren har 7. juni svaret på spørgsmål nummer 701 fra Miljø- og Fødevareudvalget om den såkaldte Lollandsgruppes resultater fra en ekskursion til Skåne, se www.omlandbruget.nu.

Det fremgår heraf, at ministeriet anerkender metoder og miljøresultater fra Greppa Naringen, men

skriver, at danske forhold er helt anderledes, og at de svenske metoder ikke kan bruges i Danmark.

Samme landbrugsareal

Det passer bare ikke. Sverige har samme landbrugsareal som Danmark, der er flere køer i Sverige, og kystlinjen til Kattegat og Østersøen er lang.

Danmark har flere grise end Sverige. Den overvejende del af intensivt drevet landbrug er koncentreret i Skåne, Halland og Götaland.

Ministersvaret omtaler tillige søer. De fleste svenske søer er i skovområder, og såvel i Skåne som i Danmark tages der hensyn til søer med sprøjtebræmmer.

I Skåne er kvælstofudledning under det halve af EU-krav, og åerne har laksevandskvalitet (laksevand er kriterie for bedste vandkvalitet.)

Svenskerne regulerer ikke kvælstof

Sverige regulerer ikke kvælstof, men derimod alene fosfor, som frygtes at tage slut inden for 100 år (fosforregulering indføres i Danmark senere i 2018 udover kvælstofkvote).

De fleste skånske landbrug har de sidste 5 år anvendt smart gødskning med satellitstyring efter biomasse og N-tester af markens behov gennem vækstsæsonen (metoder Danmark er ved at undersøge i pilotprojekt).

Gradueret tilført kvælstof giver høj virkningsgrad, fordi der er spist op inden næste portion, og giver dermed lav udledning samt højt proteinindhold i korn.

Urigtigt ministersvar

Ministersvaret omtaler, at næringsbalancen optimerer bedriftens anvendelse af kvælstof, men at der ikke tages hensyn til udledning af næringsstoffer fra de dyrkede arealer. Det passer ikke. Hver gård

udarbejder årligt en næringsbalance, der viser, om gården netto har udledt, øget eller forbrugt af jordreserven. Jordbruksverket leverer algoritme, og den kræver blot 20-30 data årligt fra hvert landbrug.

Dansk og skånsk landbrug er sammenligneligt på jordbund og klima. I Skåne måler laboratorier kontinuerligt fosfor- og kvælstofudledning i åerne. Det er muligt at spore årsager til ændringer i udledning til åer ved at overvåge afvigelser i næringsbalance fra egns gennemsnit.

Ministersvaret konkluderer blandt andet, at det lave antal indberetninger af data i Skåne skal ses i lyset af, at det svenske system anvendes til rådgivning, hvorimod antallet af indberetninger i den danske regulering i højere grad afspejler kontrolhensyn.

Opnået gennem frivillighed

Så er vi ved sagens kerne. De skånske resultater for vandmiljø og produktion omtalt i OECD-rapport

ten er opnået gennem frivillighed og egenkontrol assisteret af den svenske stats rådgivningstjeneste, hvorimod den danske stat baserer sig på, at: »Frivillighed er godt, men kontrol er bedre«, ofte benævnt som et Lenin-doktrin.

Sammenbruddet af Sovjet og »mønsterstaten DDR« viser med al tydelighed, at kontrol stivner foretagsomhed, medfører restriktioner, opbygger bureaukrati og fører til forarmelse.

Hvorfor fortsætte med restriktioner og presset indtjening, når Skåne kan vise vejen til succes?

FAKTA OM KVÆLSTOF I LANDBRUGET OG VANDMILJØET

Byernes udledning er den største trussel mod vandmiljøet

Stop fordommene om dansk landbrug og stop svineriet fra rensningsanlæggene, opfordrer skribenten.

LÆSERBREV

Af Jens Iversen,
Dalhavegård,
Åstorpvej 78,
Christiansfeld,
bestyrelsesmedlem
i Bæredygtigt
Landbrug

danskere, der blev forvist fra deres foretrukne badestrand denne sommer, som følge af colibakterier udledt fra rensningsanlæggene. Dertil kommer, at en ny COWI-rapport påpeger, at eksempelvis svenskerne renser spildevandet noget bedre end danskerne – i vores naboland udleder man blot en tredjedel af vores niveau.

Stop fordommene om og kritikken af dansk landbrug – når kampen for godt dansk vandmiljø i virkeligheden handler om at stoppe svineriet fra rensningsanlæggene!

Landbruget bliver ofte gjort til syndebug, når vi taler om vandmiljø i Danmark – samtidig med at kvælstof sjovt nok gang på gang frikendes for at have en negativ effekt.

Senest er vi landmænd blevet bebrejdet for sommerens iltsvind, selvom problemet skyldes fosfor fra udledningen af byernes kloakvand.

Tænk i øvrigt på, hvor mange

Foto: Lasse Ege Pedersen

Sammendrag

Årsager ignorerer

Vandplanerne har forsimplet fakta og har kun udpeget én skurk for den påvirkning, der sker på vandmiljøet, nemlig kvælstof.

Skyklapper

Forskerne vil finde ud af, hvordan vi får en større bestand af ålegræs. De antager, at hvis blot vandet bliver klart nok, vil ålegræsset brede sig. Men der er mange andre vandplanter end ålegræs, og der er mange andre faktorer end klart vand, der spiller ind på, om vandplanter trives.

Historieløshed

Miljøtilstanden i vandmiljøet i dag skal ligne den i år 1900. Forskerne fokuserer kun på kvælstof, så de vurderer hvor meget kvælstof, der var i vandløbene i år 1900. Men Danmark var allerede i år 1900 et intensivt dyrket landbrugsland!

Grov typeinddeling

De fleste fjorde opdèles i to kategorier. En grov forenkling der ikke bør danne grundlag for forskernes anbefalinger - men det gør den.

Dårlig timing

Alger vokser kun om sommeren, når der er varme og lys. En ny analyse for Karrebæk Fjord viser, at tidspunktet for kvælstofreduktioner kan være afgørende for miljøeffekten. Det er ikke nøjagt med i vandplanerne.

Kreativ bogføring i beregningerne

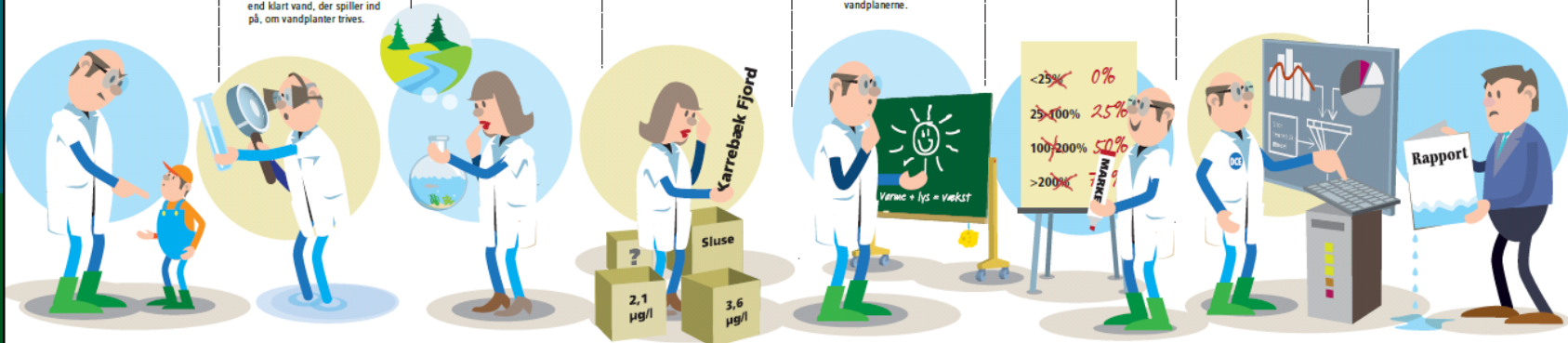
Når resultaterne ikke svarer til det forventede, eller hvis de er direkte urealistiske, bruges kreative løpessninger i stedet for at undersøge og løse problemet.

Usikkerhed

Forskerne bruger både forkerte metoder og laver deciderede regnefejl! Usikkerheden er ifølge DTU langt større, end hvad der er angivet i vandplanerne.

Hvad nu?

Et panel af udenlandske eksperter evaluerer det faglige grundlag bag vandplanerne. Som De 7 Synder viser, er det planer, der mildest talt ikke holder vand.

De 7 Synder - kort fortalt

Historien om De 7 Synder begynder med vedtagelsen af EU's vandrammedirektiv i år 2000. Med direktivet blev det besluttet, at vandmiljøet i Europa skal opnå "god økologisk tilstand" senest i 2027.

Det betyder, at vandmiljøet kun må afvige "svagt" fra, hvordan et vandmiljø helt ubørret af menneskelig aktivitet ville se ud. Med en halv milliard indbyggere i EU kunne den målsætning kaldes urealistisk, men ikke desto mindre har Danmark forpligtet sig til den, og vandplanerne er bygget til at bringe vores fjorde og kystvande dertil. Konsekvenserne af vandpla-

nerne er velkendte. Kvælstofudledningen skal reduceres med 7.000 tons om året inden 2021, og yderligere reduktioner på 6.200 tons er udskudt til senere. Det kan landbruget ikke levere, uden at det får katastrofale konsekvenser.

L&F har derfor rejst spørgsmålet, om det virkelig kan være rigtigt? Er der solidt fagligt belæg for kravene om fortsat gigantiske kvælstofreduktioner? Svaret er bygget med fejl og mangler, og det er det, De 7 Synder handler om.

L&F har i årevis gjort kraftigt opmærksom på problemerne med vandplanernes faglige grundlag. Som følge af denne kritik blev det med Fødevarer- og Landbrugsministeriets beslutning at lade et panel af udenlandske eksper-

ter evaluere det faglige grundlag bag vandplanerne. L&F har i juli 2017 givet omfattende input til panelet, og De 7 Synder forsøger at sammenfatte dette i let tilgængelig form.

Vores kritik begynder med vandrammedirektivets krav om, at vandplanerne skal baseres på en analyse af hvilke menneskelige presfaktorer, der påvirker vandmiljøet. Den analyse mangler i de danske vandplaner. I stedet rettes samtlige indsatser mod kvælstofudledningen, mens alle andre årsager ignorerer. L&F har derfor fået udført en analyse af NIVA Danmark, der viser, at i de danske fjorde og kystvande er kvælstof kun årsag til ca. 30 % af presset på vandmiljøet. Det resterende pres skyldes en række andre faktorer såsom klimaforandringer, ikke-hjemme-

hørende arter og forurenende stoffer. Men i vandplanerne er alle indsatser rettet alene mod kvælstof. Det er ikke kun spild af samfundets ressourcer; det kan også gøre det umuligt at nå de ønskede miljømål.

Den næste fejl sker, når fjorde og kystvandes økologiske tilstand skal bestemmes; en proces, der er blevet udført med skyklapper for øjnene. Der skal være en vis tilstedeværelse af vandplanter, for at et vandområde er i god økologisk tilstand ifølge vandrammedirektivet. Men i Danmark er der kun kigget efter ålegræs, og det har alvorlige konsekvenser de steder, hvor andre planter er dominerende.

Når den økologiske tilstand er bedømt er næste skridt at fastsætte miljømål. De bestemmes

ved at sammenligne med en referencetilstand, der skal være så godt som ubørret. I mangel på øjfruelig natur i Danmark er det besluttet at sammenligne med år 1900. Men de forskere, der vurderede kvælstofkoncentrationerne i danske vandløb år 1900, tog ikke højde for, at Danmark allerede dengang var et intensivt dyrket landbrugsland med væsentlige kvælstofudledninger. Denne historieløshed betyder, at referencen er for lavt sat, og derfor bliver vandplanernes mål for kvælstofreduktion alt for høje.

De danske fjorde og kystvande er meget forskellige, og det ville være meningsfuldt at fastsætte miljømål til dem hver især. Men for at gøre det lidt enklere deles vandområderne ind i forskellige typer med hver sit miljø-

mål. Der er 11 muligheder, men i praksis inddeles langt størstedelen i blot to forskellige klasser. En så grov typeinddeling betyder, at der er eksempler på, at vidt forskellige fjorde skal nå samme miljømål til trods for, at de selv i naturtilstand ville være helt forskellige, også hvad angår algevekst.

Op apropos algevekst, så er det jo noget, der skal bruges næringsstoffer til, når lys og temperatur tillader algerne at vokse - hverken før eller senere. Tanken er derfor nærliggende, at det ikke er ligegyldigt, hvornår kvælstofudledningen reduceres. Igen måtte landbruget selv sørge for at få en analyse gennemført, og konklusionen fra DHI's rapport var klar. Tidspunktet for reduktion i kvælstofudledning kan have enorm betydning for

miljøeffekten. Det tager vandplanerne imidlertid slet ikke højde for, og i Karrebæk Fjord har indsatserne en så dårlig timing i forhold til algernes vækstsæson, at den også er gal med selve modellerne. Absurde resultater såsom kvælstofreduktionsbehov på over 200 procent i et vandområde er ikke sjældne.

Det kunne give anledning til at stoppe op og undersøge årsagen, men i stedet anvendes tvivlsomme løpessninger, der bedst kan beskrives som en slags kreativ bogføring. Det er svært at forstå, at den slags kan komme så lang.

Sluttelig går det galt, når mo-

dellernes usikkerhed skal bestemmes. Det er vigtigt, for politikerne må nødvendigvis vide, hvor sikkert et grundlag vandplanerne bygger på. Det første og største problem ved disse beregninger er selve grundlaget for dem. Beregningerne er lavet på en måde, der hverken giver mening eller fortæller noget reelt om modellerens usikkerhed. Og som om det ikke var nok, så indeholder de deciderede regnefejl!

På det grundlag er vandplanerne blevet til. På det grundlag står landbruget over for katastrofale konsekvenser, hvis målene skal realiseres. Det er helt uacceptabelt. Det er en ommer!

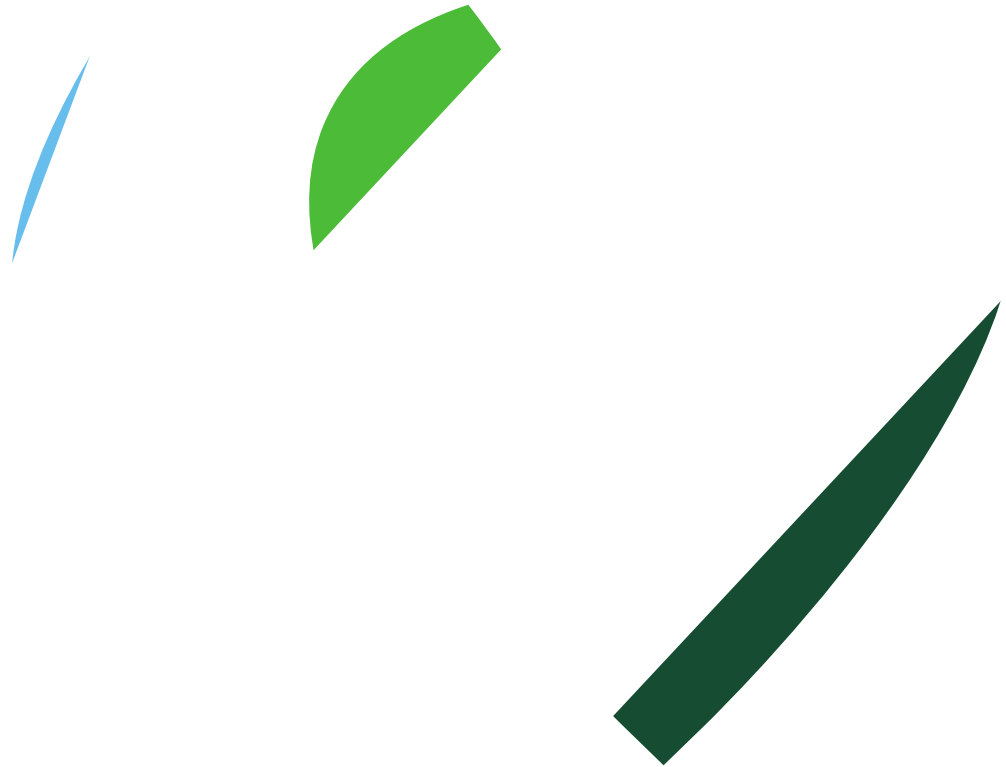
Landsforeningen Danske Vandløb

Delegeretmøde
Herning

7. november 2018

www.danskevandloeb.dk

Klimaændring kræver handling –
Især i vores vandløb!

Fejlkategorisering af åer

Billede fra Effektivt Landbrug 2/10-2018

1.1. Ansættelse af en selvstændig ejendomsværdi og en selvstændig grundværdi samt øvrige vurderingsregler

Ejendomsværdi og grundværdi

- Der ansættes fortsat en selvstændig ejendomsværdi og en selvstændig grundværdi.
- Ved ejendomsværdien forstås værdien af ejendommen i dennes helhed, dvs. den samlede værdi af grundareal og bygninger.
- Ved grundværdien forstås værdien af grunden i ubebygget stand under en forudsætning om, at grunden anvendes til det bedste formål i økonomisk henseende. Grundens anvendelses- og udnyttelsesmuligheder fastsættes som udgangspunkt i forhold til, hvad der er muligt at opføre efter gældende lokalplaner mv., jf. nedenfor.

Landbrug og skovbrug

- De nuværende vurderinger efter den såkaldte bondegårdsregel videreføres. Det sker i form af statistisk baserede fremskrivninger af de eksisterende vurderinger. Fremskrivningerne fastsættes ved lov, og som følge af denne objektive vurderingsmetode vil de statistiske beregninger ikke kunne påklages. Tilsvarende regler indføres for skovbrug. Frem mod fremsættelse af et lovforslag skal den konkrete fremskrivningsmodel undersøges nærmere og drøftes med aftalepartierne.

Forskelle mellem danske og tyske rammevilkår I

	Danmark	Tyskland	Besparelse ved tyske krav
Pesticidafgift	146 kr. pr. kg. aktivt stof	ikke afgift	445 mio. kr.
Jordskat	I gennemsnit 327 kr. pr. ha	I gennemsnit 150 kr. pr. ha	528 mio. kr.
CO ₂ -afgift	254 mio. kr.	Mindre end i DK	Præcist beløb kendes ikke

	Danmark	Tyskland	Besparelse ved tyske krav
Kvælstofnormer (eks: vinterhvede) ¹	Normen er 170 kg. N pr. ha.	Normen er 200 kg. N pr. ha	600 mio. kr.
Grønne marker og efterafgrøder – i dag	120.000 ha. efterafgrøder	0 ha. Efterafgrøder	30 mio. kr.
Efterafgrøder – oprindelig Grøn Vækst	+ 190.000 ha. efterafgrøder	0 ha. efterafgrøder	187 mio. kr.
Husdyrgødning – regler v. udbringning	Tilladt fra 1. feb. til høst	Tilladt fra 1. feb. til 1. nov.	100 mio. kr.

	Danmark	Tyskland	Besparelse ved tyske krav
Særlig momsregler	Betaling af fuld moms	Fritagelse for momsregnskab	400 mio. kr.
Antal dyreenheder per ha.	1,4 DE per ha.	1,7 DE per ha.	100 mio. kr.
Regionalt tilskud til staldrenovering	Intet	30 pct. af udgiften	~ 50 mio. kr.
Tilskud til mindre biogasanlæg	74,5 øre/ kWh	Op til 170 øre/ kWh	100 mio. kr.

I alt anslået per år ~ 2.490 mio. kr.

Den sidste nytårsskål? ²⁰¹⁷

Hvis ikke konkurrencevilkårene tilpasses vores nabolande, vil dansk landbrug forsvinde som malkeko i den danske samfundsøkonomi, mener læserbrevsskribenten.

LÆSERBREV

Torben Vagn Rasmussen, Nordskovvej 3a, 4681 Herfølge

 Tak for avisens referat af nytårsmøde i Agerskovhallen med EU-kommissær Margrethe Vestager. Jeg kan forstå, at det blev et tilløbsstykke med hyldest til Danmarks charmerende og dygtige EU-kommissær. De to budskaber, Vestager havde med til danske landmænd, var, som jeg læser referatet:

1) Afgifter, skatter og restriktioner, som danske regeringer og embedsværk har lagt oveni EU-reglementer, er den danske stats »bessermachen« eller overimplementering. EU-Kommissionen vil ikke tage dette op som konkurrenceforvridende i det indre marked.

2) Englands kommende udtræden af EU vil betyde tab af 15 pro-

cent af EU's budget. EU har store opgaver foran sig med flygtninge, sikring af de ydre grænser og klima. EU-Kommissionen vil uden tvivl pege på væsentlig reduktion af EU's arealtilskud til landbruget i de forestående budgetforhandlinger for 2020 og frem.

I budgetperiode frem til 2020 vil EU's arealtilskud blive reduceret fra i dag cirka 2.200 kr/ha til cirka 1.600 kr/ha i 2020. Hvad vil beløbet blive reduceret til i 2025?

Voldsom regning

Danske afgifter, skatter og restriktioner på produktionsmidler opvejer i dag arealtilskuddet fra

EU. Staten tager EU-pengene. Må yderligere fald i EU-tilskud vil danske landmænd stå tilbage med voldsom regning fra staten, og så bliver svær at honorere, og så nabolandene ikke har.

De danske politikere må handle nu og tilpasse konkurrencevilkårene til vore nabolande. Alternativt vil være, at landbruget forsvinder som malkeko i den danske samfundsøkonomi.

Enklere regulering ud fra blandt andet svenske videnskabelige rapporter blev forleden omtalt i avis i forbindelse med en gruppe landmænds foretræde for politiker i Fødevareudvalget. Anbefaling blev præsenteret med Kompendium »Second Opinion« til rapport »Dansk Landbrugs Rammevilkår Konkurrenceevne«. Materialet på www.omlandbruget.nu

De danske politikere
må handle nu og tilpasse
konkurrencevilkårene
til vore nabolande

Tørken illustrerer behov for bedre rammevilkår

Mange landmænd er i forvejen opgivende over for stramme betingelser for landbrugsproduktionen.

TØRKE

AF FLEMMING ERHARD

Tørkekrisen er ikke så akut, at den ikke er godt for noget. Der er en gylden mulighed for landbruget til at få politikerne til at give erhvervet bedre rammevilkår for produktionen.

Det mener formanden for Landøkonomisk Selskab, Claus Neergaard.

fra Gunderslevholm Gods ved Næstved, som i den egenskab er tilknyttet Landbrug & Fødevarer såvel som Jens Peter Aggesen fra Agerkovgruppen i Sønderjylland, som står Bæredygtigt Landbrug nær.

De siger, at tørkekrisen nu giver landbruget mulighed for at fremføre sine ønsker til bedre ramme-

vilkår med større vægt end hidtil. Der er nu her et politisk vindue, og det bør udnyttes, siger Claus Neergaard, som vil fremføre det synspunkt torsdag på Arelborg, hvor han deltager i et formandslandsmøde. L&F-bestyrelsen har fremskrevet mødet fra september i lyset af den aktuelle tørkekrisen.

Nødhjælp batter ikke nok
Claus Neergaard og Jens Peter Aggesen mener begge, at Landbrug & Fødevarers hidtidige foreslag til en hjælpepakke her og nu er helt utilstrækkelige, ligesom de også vil have, at Arelborg straks lægger sig langt mere i søen for at få forbedret de generelle rammevilkår.

- Udsøgte jordskatter hjælper ikke en pirat, når en tredjedel af jorden er forpagtet ud. Det vil jo bare være sjovt, som får forpagteren, siger Jens Peter Aggesen om ét af L&F's forslag til politikkerne.

- Alle de skatter og afgifter, vi landmænd betaler af penge, som vi ikke har tjent endnu, skal fjernes. Det skal være nu. Og det må da være inden nu, siger Agerkovgruppens næstør.

Claus Neergaard vil på torsdagens landsformandsmøde slå et slag for blandt andet en indførelse af negativ indkomstskat for landbruget og for tilbagebetaling af ejendomskatterne for 2017.

Der kan også sagtens laves modeller for pesticidafgiften, så den stadig er adfærdsguleende, men så den tilbagebetales til erhvervet. Og der bør også åbnes for at så byg og rug i beklagte marker til silo til foder, som ikke vil være til skade for miljøet, vil han fremføre som nogle af sine input til en tørkehjælpspakke.

Landbruget skal polstres til selv at klare kriser

- Vi har en situation nu, som med al ønskelig tydelighed viser et nødsituation - nemlig at vi ikke kan klare sådan nogle naturkatastrofer. Vi skal ikke bare tænke kortsigtet, men også langsigtet.

- Vi kan ikke have så svagt et erhverv, at vi ikke kan tåle nogle hug. Der kommer jo også nogle andre hug som udvinning af oliepriserne eller prisudsving og oliekrise. Det kan ikke nytte noget, at vi hver eneste

gang ikke kan klare sådan nogle slag. Vi bliver nødt til at blive et velpolstret erhverv, så vi kan modstå den slags ting, siger Claus Neergaard også.

Det er argumenter, som han også vil fremføre på torsdagens landsformandsmøde for, at Landbrug & Fødevarer for alvor sætter kammerne ind på at få forbedret erhvervens rammevilkår helt generelt.

- Det skal gøres med vægt, og jeg håber, at det vil blive sagt med vægt. Dem, der repræsenterer os, må få et fuldt og godt hjerte sagt, at vi skal have gjort noget ved de rammevilkår. Vi skal ikke bare opgive, fordi vi tror, at det bliver svært. Det skal prøves, om ikke andet så for vores egen selvrespekts skyld og for de mennesker, vi repræsenterer, og vi skal rundt i alle højtenerne, siger godsejeren.

Flemming Erhard/landbrug.dk
Bilfoto: DT 2018 07

- Vi kan ikke have så svagt et erhverv, at vi ikke kan tåle nogle hug. Der kommer jo også nogle andre hug som udvinning af oliepriserne eller prisudsving og oliekrise, siger godsejeren og formand for Landøkonomisk Selskab, Claus Neergaard. Foto: Privat

L&F overvejer at bede om direkte statsstøtte til tørkeramte landmænd

Landbruget har brug for direkte statsstøtte til tørkeramte landmænd, siger Claus Neergaard. Han foreslår, at der skal være en direkte statsstøtte til landmænd, der er ramt af tørke. Claus Neergaard er formand for Landøkonomisk Selskab og medlem af Landbrug & Fødevarers bestyrelse. Han foreslår, at der skal være en direkte statsstøtte til landmænd, der er ramt af tørke. Claus Neergaard er formand for Landøkonomisk Selskab og medlem af Landbrug & Fødevarers bestyrelse. Han foreslår, at der skal være en direkte statsstøtte til landmænd, der er ramt af tørke.

Tørkehjælp er almisser

Tørkehjælp er almisser, siger Claus Neergaard. Han foreslår, at der skal være en direkte statsstøtte til landmænd, der er ramt af tørke. Claus Neergaard er formand for Landøkonomisk Selskab og medlem af Landbrug & Fødevarers bestyrelse. Han foreslår, at der skal være en direkte statsstøtte til landmænd, der er ramt af tørke.

Effektivt Landbrug den 3. august

Mediehistorier om landbrugets økonomi og rammevilkår er på vej

I morgen bringer DR historien om, at 1.800 bedrifter landet over har en økonomi, der er uholdbar. LandbrugsAvisen kommer med deres udgave af historien senere i dag.

I historierne kommer SEGES til at give nogle bud på, hvad man som landmand kan gøre for at få bedre økonomi.

Når vi vælger at gå ud med denne historie, er det fordi, vi har brug for at råbe de politikere op, der aktivt taler om at ville gøre landbruget mere robust. Vi ved, at regeringen og Socialdemokratiet i det nye år vil nedsætte et udvalg, der skal arbejde på løsninger for at skabe et mere robust landbrug. For at det ikke bare bliver snik-snak, men reelle bud på løsninger, vurderer vi, at der er behov for at lægge et yderligere pres i medierne.

Det er klart, at historier om dårlig økonomi i landbruget aldrig er rare, når man står midt i det. Men efter tørkesituationen sommeren over er der blevet skabt et billede i medierne af, at tørken nok alligevel ikke var så slem igen. Vi har set flere historier, hvor medierne har meddelt, at tørkekrisen er afblæst, og de fleste landmænd faktisk kom ud med et rigtig godt resultat i år. Det er dog bare ikke det generelle billede. Derfor er det nødvendigt, at vi fastholder et pres på politikerne for, at de som lovet sætter sig ned og tager et reelt opgør med landbrugets rammevilkår.

Alle i landbruget er klar over, at vi er ramt af nogle konkurrenceforvridende skatter og afgifter. Men det er ikke alle danskere, der forstår det. Særligt økonomien hos svineproducenterne er hårdt ramt, og det er også noget af det, DR vil fokusere på. Men vi gør alt, hvad vi kan for at tale om landbruget som et hele, der har brug for bedre konkurrencevilkår

Bliver du eller nogen, du kender, kontaktet af DR, så er det selvsagt helt okay at sige nej tak til at medvirke.

Du kan altid henvise til Landbrug & Fødevarers presseafdeling på 3339 4520.

Har du spørgsmål eller kommentarer?

Så kontakt direktør Morten Høyer på 2332 6743 eller mail mhy@lf.dk

Noget af det bedste i verden

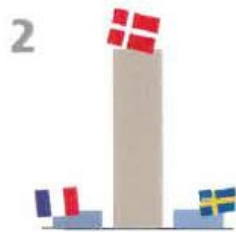
Pesticidafgiften

– en tung byrde med marginal effekt

1 Afgiften rammer en hårdt presset branche

Pesticidafgiften giver staten cirka 600 mio. om året og det udgør en stor del af erhvervets samlede indtægt. Afgiften påvirker kun meget marginalt forbrugsmængden, men har en effekt på middelvalget, såfremt der er nogle midler at vælge imellem

2 Danske landmænd rammes ekstra hårdt

Kun tre EU lande har indført en pesticidafgift og den franske og svenske er på cirka 20 kroner per hektar, mens den danske er på cirka 250 kroner per hektar, som gennemsnit

3 I Tyskland falder belastningen - uden afgifter

Pesticider reguleres i forvejen via EU godkendelsessystemet – og det virker. Nye mere skånsomme midler erstatter gamle i en fortløbende proces

4 Afgiften hæmmer specialafgrøder

For nogle specialproduktioner er afgiften meget høj, f.eks. for kartofler over 1.000 kroner per hektar, og mere end 300.000 kroner for nogle store bedrifter.

5 Afgiften rammer skævt – også økologer

En økologisk æbleavlser betaler op til 6.000 kr. pr hektar i pesticidafgift – og er derfor meget presset

6 Afgiften fremmer resistensudviklingen

Afgiften varierer fra produkt til produkt afhængig af beregnet belastningstal. Derfor bruger landmanden de samme midler for ofte. Det øger risikoen for resistente skadevoldere.

Modeller for afvikling eller tilpasning af pesticidafgift

Notat udarbejdet af ad hoc udvalg nedsat blandt medlemmer af Sektorbestyrelsen for planteproduktion.

Nedenfor er præsenteret 7 løsningsmuligheder, samt skitseret fordele og ulemper ved de forskellige løsningsmuligheder, samt udvalgets vurdering af forslagene. De økonomiske fordele skal afvejes med de administrative byrder. Der er ikke foretaget vurdering i forhold til EU-lovgivning. Der er lagt særlig vægt på Grundfradragsmodel baseret på måltal for belastning, som er foreslået af ad hoc udvalget.

Der er foreslået følgende alternativer til pesticidafgiften:

- a) **fjernelse af pesticidafgift:** En total fjernelse af pesticidafgiften
- b) **noget-for-noget:** En procentvis tilbageførsel af afgiften, såfremt landmanden gennemfører kompenserende tiltag for at mindske belastningen, f.eks. 10 tiltag der hver skal udløse 10 % tilbageførsel af afgiften
- c) **tilbageførsel til landmænd:** Der tilbageføres et fast beløb per dyrket hektar til de landmænd, der sprøjter
- d) **grundfradragsmodel baseret på måltal:** Afhængig af landmandens sædskifte udløses en afgiftsfri mængde pesticid
- e) **afgiftsloft:** Et maksimalt beløb der kan betales per hektar i pesticidafgift
- f) **reducerede men differentierede afgifter:** Nuværende afgiftssystem, men uden basisafgift og eventuelt mindre progressivt
- g) **status quo:** Ingen ændringer fra eksisterende afgiftssystem